

ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน
ของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัด
สำนักงานศาลยุติธรรม

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ตุลาคม 2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน
ของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัด
สำนักงานศาลยุติธรรม

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ตุลาคม 2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

RISK MANAGEMENT FACTORS INFLUENCING THE OPERATIONAL
EFFICIENCY OF FINANCE AND ACCOUNTING PRACTITIONERS
AT THE OFFICE OF THE COURT OF JUSTICE

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Business Administration Degree

October 2025

Copyright 2025 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน

ของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัด

สำนักงานศาลยุติธรรม

ของ วิไลพร อติศัยสกุล

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ดร. ทาริกา พลโลก)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธีรุตม์ หมั่นวงษ์เทพ)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
(ดร. กิตติศักดิ์ ศรีไพโรจน์)

..... คณบดีคณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประกอบศิริ ภัคดิพินิจ)

เรื่อง:	ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	วิไลพร อติชัยสกุล, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: บธ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, 2568
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธีรุตม์ หมั่นวงษ์เทพ
คำสำคัญ:	การบริหารความเสี่ยง, ประสิทธิภาพการดำเนินงาน, ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี, หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีและผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม จำนวน 166 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติการถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ได้แก่ ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน และปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ร้อยละ 67.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) แนวทางการบริหารความเสี่ยงที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมและจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ 2) แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน 3) แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน และ 4) แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

Title: RISK MANAGEMENT FACTORS INFLUENCING THE OPERATIONAL EFFICIENCY OF FINANCE AND ACCOUNTING PRACTITIONERS AT THE OFFICE OF THE COURT OF JUSTICE

Author: Wilaiporn Adisaisakon, Independent Study: M.B.A., University of Phayao, 2025

Advisor: Assistant Professor Dr. Theerut Muenwongthep

Keywords: Risk Management, Performance Efficiency, Financial and Accounting Personnel, The Office of Court of Justice

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to study the risk management factors influencing the operational efficiency of finance and accounting practitioners at the office of court of justice, and (2) to study the risk management approaches that affect the operational efficiency of finance and accounting practitioners in agencies at the office of court of justice. A quantitative research method was employed. The sample group consisted of 166 personnel working in finance and accounting, as well as those involved in finance and accounting tasks within agencies at the office of court of justice. Stratified random sampling was used for data collection through questionnaires, and the data were analyzed using multiple regression analysis. The results revealed: 1) the risk management factors influencing the operational efficiency of finance and accounting practitioners in agencies at the office of court of justice included strategic risk management, compliance risk management, operational risk management, financial risk management, and information technology risk management. These factors significantly influenced the operational efficiency of finance and accounting practitioners, with an explanatory power of 67.1 percent at the 0.05 level of statistical significance. 2) The risk management approaches suggested by the respondents were categorized into four areas: 1) Legal and Regulatory Compliance risk management approaches 2) operational risk management approaches 3) financial risk management approaches and 4) Information Technology System risk management approaches.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าวิจัยฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี ผู้ศึกษาต้องขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรุตม์ หมิ่นวงศ์เทพ ที่คอยให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง ในการศึกษาให้มีความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล และติดตามเอาใจใส่ตลอดระยะเวลาของการศึกษา ทำให้การทำวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ทาริกา พลโลก และ ดร.กิตติศักดิ์ ศรีไพโรจน์ กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบป้องกันโครงร่างการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองที่ให้ข้อเสนอแนะงานวิจัยให้แก่ ข้าพเจ้า

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนริศย์ ธนียุคพัฒนน์ ดร.ชลัท บุญปาน และ คุณรัชชสิทธิ์ ธนิตกุล ที่เสียสละเวลาตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของแบบสอบถาม รวมถึงความสอดคล้องระหว่างข้อความคำถามกับตัวแปรที่กำหนด ทำให้ได้ แบบสอบถามที่สมบูรณ์ในการนำไปเก็บข้อมูลการวิจัย

ขอขอบพระคุณบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีที่ให้ความร่วมมือในการตอบ แบบสอบถามการวิจัยและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความสมบูรณ์และตรงตาม วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ขอขอบพระคุณทุกคนในครอบครัว ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อนๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจในการศึกษา ครั้งนี้ หากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีสิ่งใดขาดตกบกพร่อง ผิดพลาด ประการใด ผู้ศึกษาต้องขออภัยมา ณ ที่นี้ ด้วย

วิไลพร อติสัยสกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับสำนักงานศาลยุติธรรม (The Court of Justice Concepts).....	6
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง (Concepts and Theories of Risk Management)....	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Concepts and Theories of Performance Efficiency).....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
กรอบแนวคิดงานวิจัย.....	24

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	26
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	26
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
การวิเคราะห์ข้อมูล	32
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	36
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	37
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน ด้านการเงินและบัญชี	40
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการเงินและบัญชี	45
ตอนที่ 4 ผลวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ	48
ตอนที่ 5 ผลการเสนอแนวทางการบริหารความเสี่ยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน	56
บทที่ 5 บทสรุป	64
สรุปผลการวิจัย.....	64
อภิปรายผลการวิจัย.....	70
ข้อเสนอแนะ	75
บรรณานุกรม.....	77
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	82
ภาคผนวก ข สังเคราะห์ตัวแปรจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	85
ภาคผนวก ค หนังสือรับรองการยื่นขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	86
ภาคผนวก ง แบบสอบถามการวิจัย.....	87
ภาคผนวก จ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC).....	95
ภาคผนวก ฉ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการวิจัย.....	98

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ศึกษา	27
ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	38
ตาราง 3 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์.....	40
ตาราง 4 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ .	41
ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน	42
ตาราง 6 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน.....	43
ตาราง 7 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	44
ตาราง 8 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านความถูกต้อง ครบถ้วน	45
ตาราง 9 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านความสามารถตรวจสอบได้	46
ตาราง 10 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านระยะเวลา.....	47
ตาราง 11 แสดงค่าความเบ้และค่าความโด่งของตัวแปร	49
ตาราง 12 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละคู่.....	50
ตาราง 13 แสดงการตรวจสอบค่า Tolerance และค่า VIF.....	51
ตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของ ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม	52
ตาราง 15 แสดงสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	55
ตาราง 16 แสดงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	82
ตาราง 17 แสดงสังเคราะห์ตัวแปรปัจจัยการบริหารความเสี่ยงจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	85
ตาราง 18 แสดงดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC).....	95
ตาราง 19 แสดงค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha) ของแบบสอบถาม (Try Out) เป็นรายตัวแปร.....	98

ตาราง 20 แสดงค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha) ของแบบสอบถาม จำนวน 166 ฉบับ เป็นรายตัวแปร.....	98
---	----

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดงานวิจัย.....25

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การสื่อสาร การเมือง การปกครองและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว การบริหารความเสี่ยงจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญ และมีบทบาทมากขึ้นในองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะในยุคที่สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ และการดำเนินงานมีความไม่แน่นอนมากขึ้น ความสามารถในการจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพไม่เพียงแต่ช่วยลดผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้น แต่ยังเสริมสร้างโอกาสในการบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้อย่างยั่งยืน (Tangsgaard, 2022)

การบริหารความเสี่ยงเป็นแนวทางที่ช่วยให้องค์กรสามารถรับมือกับความไม่แน่นอน และปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ภายใต้การตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดการความเสี่ยง โดยใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด มาดำเนินการให้ประสบความสำเร็จ เพื่อป้องกันหรือลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น แนวคิดนี้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและได้รับความสำคัญมากขึ้นในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อองค์กรต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่มีความผันผวนสูง (Fraser, et al., 2022)

การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) เป็นแนวคิดการบริหารงานภาครัฐที่เกิดขึ้นในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงที่เป็นเครื่องมือ โดยการนำแนวทางและหลักการจากภาคเอกชนมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพ ความรับผิดชอบ และการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่นี้ยังส่งเสริมให้มีการแข่งขัน การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ชัดเจน (Hood, 2021)

ทั้งนี้ มาตรา 79 ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงทางการเงินและการคลัง รวมถึงจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว ซึ่งจะต้องดำเนินการดังกล่าวอย่างต่อเนื่องและรอบคอบ เพื่อรักษาวินัยทางการเงินและการคลังของรัฐ โดยสำนักงานศาลยุติธรรมได้กำหนดแผนบริหารความเสี่ยง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จนถึงปัจจุบัน เพื่อนำการบริหารความเสี่ยงมาใช้เป็นเครื่องมือและเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงาน และบริหารงาน ให้สามารถลดสภาพปัญหา หรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบ

ให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร รวมทั้งใช้ ในการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สำนักงานศาลยุติธรรม, 2567)

สำนักงานศาลยุติธรรมโดยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้จัดทำแผนบริหาร จัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อใช้เป็น กรอบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร สามารถลด มูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหาย ทำให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับ ประเมิน ควบคุม และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ รวมถึงเพื่อให้การดำเนินงานสนับสนุนการพิพากษาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรมเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ และบรรลุวิสัยทัศน์ศาลยุติธรรม (สำนักงานศาลยุติธรรม, 2567)

การประเมินผลประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีถือเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการวัดความสำเร็จขององค์กร เนื่องจากเป็นการสะท้อนถึงความสามารถและศักยภาพของบุคลากร ในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนให้องค์กรก้าวสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน บุคลากรด้านการเงินและบัญชีจำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจในกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น และคาดการณ์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร (ภัทรพิชชา วรพิมพ์รัตน์ และสุภัทธรช ทวีจันทร์, 2560)

โดยข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี เช่น การเบิกจ่ายเงินที่ไม่เป็นไปตาม ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2551 รวมถึงการใช้ จ่ายเงินที่ไม่สอดคล้องกับแผนที่กำหนดไว้ ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านเอกสารที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน ในการประกอบการเบิกจ่าย ซึ่งทำให้การบันทึกบัญชีและงบการเงินไม่สะท้อนความเป็นจริง นอกจากนี้ ยังพบปัญหาการไม่จัดทำรายงานรับจ่าย การรับจ่ายโดยไม่ออกใบเสร็จรับเงิน หรือขาดใบสำคัญการจ่าย รวมถึงการจัดทำยอดเงินคงเหลือประจำวันไม่เป็นปัจจุบัน หากบุคลากรละเลยหรือปฏิบัติหน้าที่ อย่างหย่อนสมรรถภาพ จนก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ถือว่า เป็นความผิดทางวินัย (นิรมล จำนงศรี, 2562)

การจัดการความเสี่ยงในงานบริหารการเงินและการบัญชีขององค์กรมีจุดประสงค์เพื่อช่วย องค์กรลดความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานและผลกำไรขององค์กร โดยเน้นถึงเทคนิคและกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง เช่น การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน การประเมินผลกระทบ และการจัดตั้งนโยบายควบคุมความเสี่ยงอย่างมีระบบและทำให้การดำเนินงาน เป็นไปอย่างยั่งยืน ซึ่งการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการเงินและบัญชีที่ขาดประสิทธิภาพ และไม่บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กร อาจนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ความเชื่อมั่น และความสำเร็จขององค์กรในภาพรวม (สมพิศ แสงแก้ว, 2563)

จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การบริหารความเสี่ยงมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน หากขาดการบริหารความเสี่ยง อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อองค์กรได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาการบริหารความเสี่ยงในหน่วยงานสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อยืนยัน ความสำคัญในเชิงวิชาการ และสร้างประโยชน์เชิงปฏิบัติเป็นแนวทางกำหนดนโยบาย ปรับปรุง กระบวนการทำงานด้านการเงินและบัญชี รวมถึงพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพ บุคลากรให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน ของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน ของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงใดที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน ของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม
2. แนวทางการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงาน ด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมมีแนวทางอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

H1 : ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

H1a : ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน ของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

H1b : ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบมีอิทธิพล ต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัด สำนักงานศาลยุติธรรม

H1c : ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพ การดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

H1d : ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพ การดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

H1e : ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม มีขอบเขตของการวิจัยทั้งหมด 4 ด้าน ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

ขอบเขตพื้นที่ในประเทศไทย

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 ศึกษาปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

2.1.1 ด้านยุทธศาสตร์

2.1.2 ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

2.1.3 ด้านการดำเนินงาน

2.1.4 ด้านการเงิน

2.1.5 ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.2 ศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

2.2.1 ด้านความถูกต้อง ครบถ้วน

2.2.2 ด้านความสามารถตรวจสอบได้

2.2.3 ด้านระยะเวลา

3. ขอบเขตด้านประชากร

ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม จำนวน 283 คน (สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม, 2567)

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนพฤษภาคม-มิถุนายน 2568

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ประโยชน์เชิงวิชาการ

สามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นกรณีศึกษาและแนวทางปฏิบัติสำหรับการบริหารความเสี่ยงในหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่มีโครงสร้างการทำงานคล้ายคลึงกัน นอกจากนี้ยังสามารถช่วยสร้างความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงในภาครัฐ ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวคิดหรือทฤษฎีใหม่ ๆ ในการบริหารความเสี่ยง โดยเฉพาะในบริบทของประเทศไทย

2. ประโยชน์เชิงสังคม

การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงในหน่วยงานของรัฐโดยเฉพาะในด้านการเงินและบัญชี ย่อมส่งผลดีต่อการบริหารจัดการทรัพยากรของรัฐ การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นจะช่วยลดความสูญเสียชีวิตและการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ทำให้เกิดความโปร่งใสและความรับผิดชอบที่สูงขึ้นในกระบวนการทำงานของหน่วยงานของรัฐ ส่งผลให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในหน่วยงานรัฐมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมความมั่นคงและยั่งยืนในระบบการบริหารจัดการของประเทศในระยะยาว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ได้แก่ ด้านยุทธศาสตร์ ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน และด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน หมายถึง ความสามารถในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ครบถ้วน ด้านความสามารถตรวจสอบได้ และด้านระยะเวลา

3. หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม หมายถึง หน่วยงานราชการที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานศาลยุติธรรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยเพื่อใช้เป็นแนวทาง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสำนักงานศาลยุติธรรม (The Court of Justice Concepts)
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง (Concepts and Theories of Risk Management)
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Concepts and Theories of Performance Efficiency)
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดงานวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับสำนักงานศาลยุติธรรม (The Court of Justice Concepts)

ในสมัยรัชกาลที่ 5 พระองค์ทรงวางรากฐานระบบตุลาการ โดยรวมศาลที่กระจายอยู่ตามกระทรวงและกรมต่าง ๆ มาไว้ที่เดียว เพื่อให้การพิจารณาคดีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และไม่ก่อความทุกข์ร้อนแก่ประชาชน เมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2425 ในโอกาสที่กรุงเทพมหานครครบรอบ 100 ปี พระองค์ทรงวางศิลาฤกษ์อาคารศาลยุติธรรม พร้อมจารึกพระราชประสงค์ลงบนแผ่นเงิน “หิรัญบัตร” 4 แผ่น ที่ฝังไว้ใต้ฐานอาคารศาลยุติธรรม สะท้อนนโยบายการปกครองและการจัดตั้งศาล เพื่อให้สภาพของสังคมหรือชีวิตที่ปราศจากความขัดแย้ง ความรุนแรง และความไม่สงบ โดยทรงปรับปรุงกฎหมายรวมทั้งให้ศาลเป็นที่ยอมรับจากชาติตะวันตก โดยมีพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ (พระบิดาแห่งกฎหมายไทย) เป็นผู้ให้ความสำคัญในการแก้ไขกฎหมายพร้อมทั้งปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงระบบศาลยุติธรรมให้เจริญเพื่อเป็นที่รับรองเห็นชอบของประเทศต่าง ๆ

ศาลถือเป็นองค์กรที่มอบความยุติธรรมให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่องจนถึงบัดนี้ ในโอกาสครบรอบ 220 ปีกรุงเทพฯ ซึ่งตรงกับครบรอบ 120 ปีแห่งการสถาปนาตุลาการ ในปี พ.ศ. 2545 สำนักงานศาลยุติธรรมได้ร่วมกันจัดตั้งพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุศาลไทยขึ้น เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์

ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อสถาบันตุลาการ ดังนั้น วันที่ 21 เมษายน ของทุกปีจึงถูกกำหนดให้เป็น “วันศาลยุติธรรม”

ในปี พ.ศ. 2478 ได้มีการประกาศใช้พระธรรมนูญ โดยแยกหน้าที่ของฝ่ายตุลาการออกเป็นสองส่วน คือ ฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการ โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมดูแลภารกิจด้านบริหาร ส่วนอำนาจในการพิจารณาคดีเป็นของฝ่ายตุลาการเท่านั้น จึงเริ่มแนวคิดการแยกศาลออกจากกระทรวงยุติธรรม เพื่อป้องกันการเคลือบแคลงว่าฝ่ายตุลาการแทรกแซงจากฝ่ายบริหาร เพื่อให้ศาลมีความเป็นอิสระในการพิจารณาพิพากษาคดี

การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยใน พ.ศ. 2540 โดยแยกศาลยุติธรรมออกจากกระทรวงยุติธรรม เพื่อกำหนดให้มีหน่วยงานที่บริหารงานเป็นอิสระ ซึ่งเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมขึ้นตรงต่อประธานศาลฎีกา พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 มาตรา 5 กำหนดให้สำนักงานศาลยุติธรรมเป็นหน่วยงานอิสระและเป็นนิติบุคคล ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2543 ศาลจึงถือว่า แยกออกจากกระทรวงยุติธรรม

ศาลยุติธรรมมีอยู่ทั่วราชอาณาจักรไทย โดยแบ่ง ออกได้เป็น 3 ชั้น คือ ชั้นต้น ชั้นอุทธรณ์ ชั้นฎีกา รวมเป็นศาลทั่วราชอาณาจักร จำนวน 283 ศาล (8 ศาลสาขา) ประกอบด้วย

ศาลชั้นต้น เป็นศาลซึ่งรับคำฟ้อง หรือคำร้องในชั้นเริ่มต้นคดีไม่ว่าเป็นคดีแพ่ง คดีผู้บริโภค คดีสิ่งแวดล้อม คดีนักท่องเที่ยว คดีแรงงาน คดีภาษีอากร คดีล้มละลาย คดีฟื้นฟูกิจการ คดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้า ระหว่างประเทศ คดีอาญา คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ คดีเยาวชน และครอบครัว และคดีปรับเป็นพินัย โดยดำเนินกระบวนการตัดสินชี้ขาดเป็นชั้นแรก ทั้งมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาแทนศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาในบางเรื่องด้วย

ศาลชั้นอุทธรณ์ เป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ว่าด้วย การอุทธรณ์ รวมทั้งมีอำนาจพิจารณามีคำสั่งอื่น ๆ เช่น มีคำสั่งเกี่ยวกับการขอประกันตัวในคดีอาญา และการขอทุเลาการบังคับคดีในคดีแพ่ง การพิจารณาของศาลอุทธรณ์มีลักษณะเป็นการตรวจสอบ หรือทบทวนในชั้นอุทธรณ์

ศาลฎีกา เป็นศาลสูงสุดที่มีอำนาจพิจารณาคดีที่มีการอุทธรณ์ คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ตามบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวกับการอุทธรณ์ โดยมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดคำร้องคำขอ มีอำนาจวินิจฉัยตามกฎหมายเฉพาะคดีที่มีประเด็นปัญหาสำคัญไม่ว่าจะเป็นปัญหาข้อเท็จจริงหรือปัญหาข้อกฎหมาย ประธานศาลฎีกาเห็นควรวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา ซึ่งมีอำนาจให้นำประเด็นปัญหาเข้าสู่การวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง (Concepts and Theories of Risk Management)

ความเสี่ยงเป็นสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราแฝงอยู่ในทุก ๆ เหตุการณ์ที่ดำเนินอยู่หรือเป็นไปได้ในชีวิตประจำวัน แต่เราไม่สามารถมองเห็นได้จนกว่าจะเกิดเป็นปัญหาขึ้นมาแล้วกลายเป็นบทเรียน แต่ปัญหาที่อยู่เบื้องหลังการกระทำนั้น ซึ่งคนทั่วไปจึงไม่คิดหรือดำเนินการป้องกันไว้ก่อนเมื่อเริ่มต้น ในขณะที่ยังมีโอกาสเลือกที่จะดำเนินการได้

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำที่มีโอกาสเกิดขึ้นในอนาคตภายใต้สภาวะความไม่แน่นอน ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายทั้งในรูปแบบที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน รวมถึงอาจทำให้เกิดความล้มเหลวหรือส่งผลให้โอกาสในการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรลดลง (สำนักงานศาลยุติธรรม, 2567)

ความเสี่ยง หมายถึง ความไม่แน่นอนหรือโอกาสที่เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จะเกิดขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กร ความเสี่ยงสามารถวัดได้จากความน่าจะเป็นของเหตุการณ์และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น หากเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น ความเสี่ยงจึงถือเป็นปัจจัยที่ต้องการการบริหารจัดการอย่างมีระบบ เพื่อให้สามารถลดหรือควบคุมผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ได้ (ฉัตรลาลี ทองนาค, 2566)

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อการทำงานและการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ความเสี่ยงอาจมีหลายประเภท รวมถึงความเสี่ยงทางการเงิน ความเสี่ยงทางกฎหมาย ความเสี่ยงจากการดำเนินงาน และความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมภายนอก การบริหารความเสี่ยงจึงมีความสำคัญในการช่วยให้หน่วยงานสามารถระบุ ประเมิน และควบคุมความเสี่ยงเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ต่อการทำงานของหน่วยงาน (คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน, 2564)

ความเสี่ยง หมายถึง ความไม่แน่นอนที่เกิดจากเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานและการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ความเสี่ยงสามารถเกิดขึ้นได้จากหลายปัจจัย เช่น ความเสี่ยงทางการเงิน ความเสี่ยงจากการดำเนินงาน และความเสี่ยงจากการปฏิบัติตามกฎหมาย การบริหารความเสี่ยงจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการช่วยองค์กรระบุ วิเคราะห์ และจัดการความเสี่ยงเหล่านี้ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย (กรมบัญชีกลาง, 2564)

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสที่เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อการทำงานของกองทุนยุติธรรมและการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ความเสี่ยงอาจเกิดจากหลายปัจจัย เช่น การเปลี่ยนแปลงนโยบาย การขาดแคลนทรัพยากร หรือปัญหาทางด้านกฎหมาย การบริหารความเสี่ยงจึงมีความสำคัญในการช่วยให้กองทุนสามารถระบุ การวิเคราะห์ และจัดการ

ความเสี่ยงเหล่านี้ เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามเป้าหมาย (กองทุนยุติธรรม, 2564)

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสที่เหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อการทำงานของสำนักงานอัยการสูงสุดและการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ความเสี่ยงอาจมีหลายรูปแบบ เช่น ความเสี่ยงทางการเงิน ความเสี่ยงจากการดำเนินงาน และความเสี่ยงทางกฎหมาย การบริหารความเสี่ยงจึงมีความสำคัญในการช่วยให้สำนักงานอัยการสูงสุด สามารถระบุ วิเคราะห์ และจัดการความเสี่ยงเหล่านี้ เพื่อรักษาความมั่นคงและประสิทธิภาพ ในการให้บริการทางกฎหมายแก่ประชาชน (สำนักงานอัยการสูงสุด, 2564)

สรุปได้ว่า ความเสี่ยง หมายถึง ความไม่แน่นอนหรือโอกาสที่เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร ความเสี่ยงสามารถเกิดจากหลายปัจจัย เช่น ความเสี่ยงทางการเงิน การดำเนินงาน กฎหมาย หรือสภาพแวดล้อมภายนอก การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการระบุ วิเคราะห์ และจัดการความเสี่ยงเพื่อควบคุมผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการที่มีการวางแผน อย่างเป็นระบบในการบริหารและจัดการกับปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กร เพื่อให้โอกาสที่จะเกิด เหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้นจริง ผลกระทบหรือความเสียหาย ที่ตามมาก็สามารถลดลงให้อยู่ในระดับที่องค์กรสามารถยอมรับได้ (Risk Appetite) กระบวนการนี้ ไม่เพียงแต่เน้นการป้องกันหรือการลดความเสียหาย แต่ยังช่วยให้องค์กรมีความพร้อมรับมือ กับความไม่แน่นอน สามารถปรับตัวและดำเนินงานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมองปัญหา ความเสี่ยงจึงต้องมองอย่างรอบด้านหรือแบบองค์รวม (Holistic Approach) เพราะความเสี่ยง ในองค์กรไม่ได้จำกัดอยู่เพียงด้านใดด้านหนึ่ง หากแต่สามารถเชื่อมโยงและส่งผลกระทบซึ่งกันและกันได้ ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหาร ในระดับนโยบาย ผู้จัดการในระดับปฏิบัติการ ตลอดจนพนักงานในระดับปฏิบัติการ เนื่องจากแต่ละระดับ มีบทบาทสำคัญในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดการความเสี่ยง (สำนักงานศาลยุติธรรม, 2567)

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการซึ่งกรมบัญชีกลางใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของสำนักงานอัยการสูงสุด และการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยความเสี่ยงอาจเกิดจากหลายปัจจัย เช่น การเปลี่ยนแปลงนโยบาย งบประมาณที่ไม่แน่นอน หรือปัญหาด้านการปฏิบัติงาน การบริหารความเสี่ยงมีความสำคัญในการช่วยให้กรมบัญชีกลาง สามารถลดผลกระทบจากความเสี่ยงต่าง ๆ และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการทรัพยากรทางการเงิน ของภาครัฐ (กรมบัญชีกลาง, 2566)

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการจัดอันดับความเสี่ยง การวิเคราะห์ การประเมินผล ที่มีส่งผลกระทบต่อกระบวนการทำงาน การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร หรือหน่วยงาน ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงมีการกำหนดการควบคุมแนวทางเพื่อลดและป้องกัน ลดความจะเสี่ยงให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยกระบวนการบรรลุเป้าหมายได้ ต้องมีการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรให้มีความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงภายในองค์กรนั้น ๆ ซึ่งการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง โดยการกำหนดวิธีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม ซึ่งต้องคำนึงถึงต้นทุนและผลประโยชน์ที่ได้รับจากการตัดสินใจเลือกวิธีการบริหารความเสี่ยง ตามแนวทาง COSO องค์กรต้องกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของความเสี่ยงที่เหลือ (Residual Risk) โดยมี 4 กลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยง ได้แก่ การยอมรับ ควบคุม โอนย้าย และหลีกเลี่ยง ความเสี่ยง (กองทุนการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, 2566)

สรุปได้ว่า การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการระบุ วิเคราะห์ และจัดการปัจจัยเสี่ยงที่อาจกระทบต่อการดำเนินงานและการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยมีเป้าหมายเพื่อลดความเป็นไปได้ในการเกิดความเสี่ยงหรือจำกัดผลกระทบให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ทั้งนี้ การบริหารความเสี่ยงจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกระดับในองค์กร และการเลือกใช้กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง ได้แก่ การยอมรับ การควบคุม การโอนย้าย และการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management: ERM) คือ กระบวนการที่มีการวางแผนและดำเนินการอย่างเป็นระบบเพื่อระบุ วิเคราะห์ จัดการ และควบคุมปัจจัยเสี่ยงทุกด้านที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อจำกัดผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนให้อยู่ในระดับที่องค์กรสามารถยอมรับได้ (Risk Appetite) ซึ่ง ERM ไม่เพียงแต่เน้นการป้องกันความเสียหาย แต่ยังมุ่งเน้นการสร้างเชื่อมั่นให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายในหลายด้าน การบริหารความเสี่ยงในลักษณะ ERM จำเป็นต้องอาศัย การสนับสนุน และการมีส่วนร่วมจากทุกระดับภายในองค์กร ตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูง ผู้จัดการระดับกลาง ไปจนถึงพนักงานปฏิบัติการ เพราะความสำเร็จของ ERM ขึ้นอยู่กับความเข้าใจและการดำเนินงานร่วมกันในการระบุ วิเคราะห์ และควบคุมความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ERM ยังช่วยให้องค์กรสามารถตัดสินใจเชิงรุก ปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลง และสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างยั่งยืน (สำนักงานศาลยุติธรรม, 2567)

การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management) หมายถึง กรอบการดำเนินงานที่ครอบคลุมและรวมกันที่องค์กรใช้ในการระบุ ประเมิน จัดการ และติดตามความเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ขององค์กร วิธีการนี้เน้นความสำคัญซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการความเสี่ยงสอดคล้องกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ทางกลยุทธ์ภายในองค์กร การนำ ERM ไปใช้ในองค์กรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจ ปรับปรุงในการจัดสรรทรัพยากร และในที่สุด

สร้างมูลค่าในขณะที่การบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, 2017)

แนวคิดการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม (ERM: Enterprise Risk Management) ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบหลัก ซึ่งครอบคลุมการกำหนดนโยบาย การดำเนินงาน และการจัดการความเสี่ยง ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) สภาพแวดล้อมภายในองค์กรเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยง รวมถึงวัฒนธรรมองค์กร นโยบายของผู้บริหาร แนวปฏิบัติของบุคลากร กระบวนการทำงาน และระบบสารสนเทศ ซึ่งทั้งหมดนี้ช่วยกำหนดทิศทางและความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงองค์กร

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) องค์กรควรกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงให้สอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ โดยเน้นให้วัตถุประสงค์เหล่านี้ชัดเจนและเหมาะสมกับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้

3. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) การรวบรวมและวิเคราะห์เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร เช่น นโยบาย บุคลากร การปฏิบัติงาน การเงิน และระบบสารสนเทศ เพื่อทำความเข้าใจและวางแผนรับมือกับความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) การประเมินความเสี่ยงจะช่วยวัดระดับความรุนแรง โดยพิจารณาจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ซึ่งจะนำไปสู่การจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง

5. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) หลังจากระบุและประเมินความเสี่ยงแล้ว องค์กรจะต้องดำเนินการเพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ด้วยวิธีการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมและคุ้มค่าที่สุด

6. กิจกรรมควบคุม (Control Activities) การกำหนดกิจกรรมควบคุมเพื่อช่วยลดหรือควบคุมความเสี่ยง เพื่อสร้างความมั่นใจว่า การดำเนินงานจะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยลดระดับความเสี่ยงให้อยู่ในขอบเขตที่องค์กรยอมรับได้

7. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) การมีระบบสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญ เพราะช่วยสนับสนุนการบริหารความเสี่ยงตามกรอบและขั้นตอนที่องค์กรกำหนดไว้

8. การติดตามประเมินผล (Monitoring) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้แน่ใจว่า กระบวนการบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ และสามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมตามที่วางแผนไว้

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรช่วยให้องค์กรสามารถบริหารความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบ โดยมีความเชื่อมโยงกันในทุกระดับองค์กรทั้งฝ่ายปฏิบัติงาน ฝ่ายบริหาร รวมถึงฝ่ายสนับสนุนต่าง ๆ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร เป็นแนวทางที่ให้หน่วยงานของรัฐนำหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงไปปรับใช้เพื่อวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การบริหารจัดการความเสี่ยงแต่ละหน่วยงานอาจมีความแตกต่างกันซึ่งขึ้นอยู่กับขนาด โครงสร้าง และความสามารถในการรองรับความเสี่ยงของหน่วยงาน

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีการกำกับดูแลที่ดี โดยมีปัจจัยหลักที่เกิดจากความมุ่งมั่นของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้กำกับดูแลเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการจัดการความเสี่ยง โดยสามารถแบ่งหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร ดังนี้

1. การระบุความเสี่ยง เป็นกระบวนการระบุความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ซึ่งอาจส่งผลต่อวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยพิจารณาทั้งปัจจัยภายในและภายนอก
2. การประเมินความเสี่ยง เป็นการประเมินความเสี่ยงที่ถูกระบุไว้ในแง่ของผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นและโอกาสที่จะเกิดขึ้น ซึ่งช่วยในการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงเพื่อดำเนินการต่อไป
3. การบรรเทาความเสี่ยง ซึ่งการนำกลยุทธ์และการควบคุมมาใช้เพื่อลดผลกระทบหรือโอกาสในการเกิดความเสี่ยง ซึ่งจะช่วยลดผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นต่อองค์กร
4. การติดตามความเสี่ยง เป็นการติดตามสภาพแวดล้อมความเสี่ยงและประสิทธิภาพของกลยุทธ์การบรรเทาความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แน่ใจว่า กลยุทธ์เหล่านั้นยังคงมีความเกี่ยวข้องและมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
5. การรายงานความเสี่ยง การรายงานสถานะของความเสี่ยงและประสิทธิภาพของมาตรการบรรเทาความเสี่ยงต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นประจำ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและการตัดสินใจที่มีข้อมูล
6. การกำกับดูแลความเสี่ยง การสร้างกรอบการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน ซึ่งรวมถึงการกำหนดบทบาท ความรับผิดชอบ และกระบวนการ เพื่อให้แน่ใจว่า การบริหารความเสี่ยงถูกบูรณาการเข้ากับการกำกับดูแลทั้งหมดขององค์กร
7. วัฒนธรรมความเสี่ยง การพัฒนาและรักษาวัฒนธรรมความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร โดยที่พนักงานทุกระดับเข้าใจและรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง

ซึ่งในหน่วยงานภาครัฐควรมีการปรับหลักการบริหารความเสี่ยงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความต้องการเฉพาะขององค์กร เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงสุด (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, 2017)

มาตรฐานการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่ได้จัดทำขึ้นตามแนวทางการบริหารความเสี่ยงระดับสากลนั้น ได้ถูกกำหนดให้เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงานของรัฐในประเทศไทย ถือเป็นมาตรฐานพื้นฐานของการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ (กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง, 2562) โดยกำหนดได้ดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐต้องดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้มีความมั่นใจในระดับที่สมเหตุสมผลต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงานว่า หน่วยงานได้ดำเนินการอย่างเหมาะสม
2. ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐต้องสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการจัดการความเสี่ยงภายในองค์กร
3. หน่วยงานภาครัฐควรกำหนดวัตถุประสงค์ที่เหมาะสมสำหรับการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงการสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ไปยังฝ่ายงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง
4. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการทุกระดับของหน่วยงานภาครัฐ
5. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องรวมทั้งระบุความเสี่ยงน้อยที่สุด ประเมินความเสี่ยง และตอบสนองต่อความเสี่ยง
6. หน่วยงานภาครัฐต้องจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และแผนการบริหารความเสี่ยงต้องถูกสื่อสารไปยังทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
7. หน่วยงานภาครัฐต้องติดตามและประเมินการบริหารความเสี่ยง รวมถึงตรวจสอบแผนการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ
8. หน่วยงานภาครัฐสามารถพิจารณานำเครื่องมือการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมมาใช้ในหน่วยงานของตน เพื่อให้บรรลุประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดการความเสี่ยงของตน

การวิเคราะห์และจัดระดับความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้อย่างมีข้อมูลและมีประสิทธิภาพ รายงานทางการเงินผลการดำเนินงานน่าเชื่อถือ ซึ่งระเบียบข้อบังคับ COSO (COSO Framework) (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, 2017) เป็นแนวทางที่ช่วยองค์กรในการสร้างและพัฒนาระบบควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

1. กรอบการทำงานของ COSO คณะกรรมการองค์กรที่ให้การสนับสนุน (COSO) ได้พัฒนากรอบการทำงานที่ครอบคลุมสำหรับองค์กรต่าง ๆ ในการออกแบบ นำไปปฏิบัติ และประเมินระบบควบคุมภายใน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อม

การควบคุมการประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม ข้อมูลและการสื่อสาร และการติดตามกิจกรรม

2. สภาพแวดล้อมการควบคุม ซึ่งองค์ประกอบนี้กำหนดให้ต้องวางรากฐานสำหรับส่วนประกอบอื่น ๆ ทั้งหมด ซึ่งรวมถึงโครงสร้างการกำกับดูแลขององค์กร ค่านิยมทางจริยธรรม และความมุ่งมั่นต่อความซื่อสัตย์

3. การประเมินความเสี่ยง องค์กรต้องระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงการเข้าใจปัจจัยภายนอกและภายในที่อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงาน

4. กิจกรรมการควบคุม การดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยงและรับรองการดำเนินการตามนโยบายการจัดการ รวมถึงนโยบาย ขั้นตอน และการควบคุมทางกายภาพ

5. ข้อมูลและการสื่อสาร การสื่อสารข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพภายในองค์กรมีความจำเป็นต่อการทำงานของระบบควบคุมภายใน รวมถึงการสื่อสารภายในและภายนอก

6. กิจกรรมการติดตาม องค์กรต้องติดตามระบบควบคุมภายในเป็นประจำและปรับเปลี่ยนตามความจำเป็นเพื่อให้แน่ใจว่า มีประสิทธิภาพและปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงสำนักงานศาลยุติธรรม

วัตถุประสงค์ของแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

1. เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเข้าใจหลักการและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม

2. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานตระหนักถึงขั้นตอนและกระบวนการในการวางแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม

3. เพื่อให้มั่นใจว่า มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

4. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม

5. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจ รวมถึงเชื่อมโยงการบริหารจัดการความเสี่ยงกับยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม

6. เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กร

เป้าหมายของแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

1. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีและยุทธศาสตร์เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ รวมถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานสามารถระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่สามารถควบคุมได้ หรือต่ำที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยผ่านกระบวนการทำความเข้าใจในแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

3. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานสามารถดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปี รวมถึงการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ

4. สำนักงานศาลยุติธรรมสามารถพัฒนาบุคลากรและกระบวนการดำเนินงานภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง

5. การบริหารจัดการความเสี่ยงถูกปลูกฝังเป็นวัฒนธรรมเชิงบวกภายในองค์กร โดยบุคลากรทุกระดับมีความตระหนักถึงพฤติกรรมการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ มีการแบ่งปันข้อมูลภายในองค์กร และตระหนักถึงความรับผิดชอบในการรายงานข้อมูลที่ผิดปกติ หลีกเลี่ยงการปกปิดข้อมูล และป้องกันการรายงานเท็จ

ประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง

1. เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารจัดการที่ดี การบริหารจัดการความเสี่ยงช่วยให้ผู้บริหารตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถควบคุมกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์สำหรับการบริหารจัดการและการดำเนินงานภายในองค์กร โดยการบริหารจัดการความเสี่ยงถือว่าเป็นข้อมูลแหล่งสำคัญสำหรับผู้บริหารที่ใช้ตัดสินใจด้านต่าง ๆ รวมถึงการบริหารความเสี่ยงที่สมมุติฐานตั้งไว้เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักของหน่วยงาน

3. ช่วยบ่งชี้แนวโน้มของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญต่าง ๆ โดยการจัดการความเสี่ยงจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานภายในองค์กรเข้าใจวัตถุประสงค์ เป้าหมายรวมถึงภารกิจหลักอย่างชัดเจน และให้ความสำคัญถึงความเสี่ยงสำคัญที่ทำให้องค์กรได้รับผลกระทบเชิงลบ

4. เป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ผู้บริหารมั่นใจว่า ความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับผู้บริหารในการจัดการดำเนินงานและการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ เช่น การวางแผนกลยุทธ์ หรือแนวทางการปฏิบัติงาน การติดตาม การควบคุมและการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้

5. ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเคลื่อนที่ไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารจัดการความเสี่ยงช่วยให้กระบวนการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานขององค์กรพัฒนาขึ้นในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจของผู้บริหารที่มีความเข้าใจชัดเจนเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ กลยุทธ์หรือแนวทางการดำเนินงาน เป้าหมายขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

6. ช่วยจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรมและเลือกใช้มาตรการสำหรับการบริหารจัดการความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำจะแตกต่างจากการใช้ทรัพยากรที่มีความเสี่ยงสูง หรือการเลือกใช้มาตรการประเภทต่าง ๆ ย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน เป็นต้น

7. ส่งเสริมวัฒนธรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กร และเสริมสร้างภาพลักษณ์เชิงบวกขององค์กร

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

1. เพื่อสร้างระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับการบรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร

2. เพื่อบูรณาการการบริหารจัดการความเสี่ยงเข้ากับการปฏิบัติงานปกติ รวมถึงการสร้าง ความตระหนักและส่งเสริมให้บุคลากรผู้ปฏิบัติตามบทบาทของตนในฐานะผู้ปฏิบัติงานและผู้ควบคุม กำกับดูแลในแต่ละหน่วยงาน

3. เพื่อส่งเสริมความตระหนักให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมุ่งเน้นการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง การแบ่งปัน ข้อมูลภายในองค์กร และการตระหนักถึงหน้าที่ในการรายงานข้อมูลผิดปกติดังกล่าว

4. เพื่อติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงตามเงื่อนไขที่กำหนด รวมถึงการตรวจสอบและปรับปรุงการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

5. เพื่อใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องกับการเป็น Smart Court

6. เพื่อจัดตั้งระบบเชิงป้องกันและดำเนินการให้มีระบบการแจ้งเตือนล่วงหน้า (Early Warning Systems) ในกลไกระบบรายงานผล เพื่อให้ทราบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้ทันที

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม

1. กำหนดกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยง มีมาตรฐานทั่วทั้งองค์กร โดยมีประเด็นความเสี่ยงอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านยุทธศาสตร์ หมายถึง ความเสี่ยงที่ส่งผลโดยตรงต่อการบรรลุเป้าหมาย และพันธกิจขององค์กรในภาพรวม

1.2 ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ที่อาจขัดต่อกฎหมาย กฎ ระเบียบ อันเนื่องมาจากความไม่ชัดเจนไม่ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุม ของกฎหมาย กฎ ระเบียบ

1.3 ด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ หรือประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน เป็นความเสี่ยงที่มักเกิดจากระบบงานภายในองค์กร กระบวนการ เทคโนโลยี นวัตกรรม บุคลากร ข้อมูล ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลในการดำเนินงาน

1.4 ด้านการเงิน หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน อันเนื่องมาจากขาดการจัดการข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผนการควบคุม และการจัดทำรายงาน เพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงิน

1.5 ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากฐานข้อมูลต่าง ๆ ในระบบสารสนเทศและการสื่อสารอันอาจก่อให้เกิดความเสียหาย เนื่องจากข้อมูลถูกทำลาย ความเสี่ยงจากผู้บุกรุกข้อมูล เพื่อการโจรกรรมข้อมูลที่สำคัญ การลักลอบเข้ามาแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล ทำให้เกิดความเสียหาย ขาดความน่าเชื่อถือและสร้างความเสื่อมเสียแก่องค์กร

2. จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงทุกระดับ โดยประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม ระดับภาค และระดับหน่วยงาน

3. ผู้บริหารมีหน้าที่บริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือป้องกันความเสี่ยงไม่ให้เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมั่นใจว่า องค์กรได้รับการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นที่ตั้ง (Public Interest)

4. สร้างสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตระหนักถึงการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร เช่น อินโฟกราฟิกส์ รวมทั้งจัดบรรยายเสริมสร้างความรู้ให้บุคลากร โดยยกย่องประโยชน์และคุณค่าของการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งควรบูรณาการควบคู่กับการปฏิบัติงานประจำเพื่อส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

5. กำหนดวิธีการรายงานผลการดำเนินงานของมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม รวมถึงการติดตาม การประเมินผล และการจัดทำรายงานผล

6. ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดทำขึ้น เช่น ระบบ e-Filing, CIOS, e-Notice และ AWIS เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม รวมทั้งการสนับสนุนให้คู่ความและประชาชนใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเหล่านี้ เพื่อสอดคล้องกับการเป็น Smart Court

7. ทบทวนและปรับปรุงการดำเนินงานตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยการจัดตั้งระบบเชิงป้องกันและดำเนินการแจ้งเตือนล่วงหน้า (Early Warning Systems) ในกลไกระบบรายงานผล เพื่อให้ทราบข้อผิดพลาดได้ทันที

กระบวนการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม

กระบวนการวิเคราะห์ ระบุ ประเมินผล รวมถึงจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง โดยอาจส่งผลต่อการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งการบริหารความเสี่ยงต้องมีการวางแผนโดยกำหนดมาตรการป้องกัน และควบคุมเพื่อลดความเสี่ยง ขั้นตอนต่าง ๆ มีดังนี้

1. การระบุความเสี่ยง เป็นการระบุสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อเชิงบวกหรือเชิงลบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ และระบุว่า เหตุการณ์เหล่านั้นอาจเกิดขึ้นที่ไหน เมื่อใด และอย่างไร
2. การประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานและพิจารณาความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นและความรุนแรงของผลกระทบ เพื่อให้แน่ใจว่า การตัดสินใจจัดการความเสี่ยงมีความเหมาะสม
3. การจัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่มีความเสี่ยงสูงและสูงมาก เพื่อลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยพิจารณาถึงการปฏิบัติที่สามารถทำได้จริง และคุ้มค่าต่อค่าใช้จ่ายและการลงทุนที่ต้องการ เมื่อเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับ
4. การรายงานและติดตามผล เป็นการรายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ผู้บริหารได้รับทราบข้อมูล
5. การประเมินกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการประเมินผลการบริหารจัดการ ความเสี่ยงประจำปี เพื่อให้มั่นใจว่า องค์กรได้บริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ รวมถึงมาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยง (Control Activity) ที่สามารถลดและควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้จริง หรือความจำเป็นในการจัดตั้ง มาตรการหรือกลไกเพิ่มเติม เพื่อให้มั่นใจว่า ความเสี่ยงที่เหลืออยู่หลังการจัดการ (Residual Risk) อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทำให้สามารถบริหารความเสี่ยงได้อย่างต่อเนื่อง
6. การทบทวนกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการทบทวนความมีประสิทธิภาพของแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อปรับปรุงระบบให้ดียิ่งขึ้น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Concepts and Theories of Performance Efficiency)

ประสิทธิภาพ หมายถึง การทำกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายโดยประหยัดเวลาและทรัพยากร ใช้ต้นทุนต่ำสุดเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ตอบโจทย์วัตถุประสงค์และเป็นประโยชน์ต่อองค์กรอย่างคุ้มค่า (อัครเดช ไม้จันทร์, 2560)

ประสิทธิภาพการดำเนินงาน หมายถึง มาตรฐานการประเมินความสามารถของพนักงานในการทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องและชัดเจน พร้อมทั้งมีการปรับปรุง

และพัฒนาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร รวมถึงเกณฑ์ที่ใช้วัดผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของพนักงาน (สิริวดี ชูเชิด, 2565)

ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน หมายถึง การแสดงความสามารถของพนักงานในการทำงานตามมาตรฐานที่กำหนด โดยพิจารณาจากปริมาณงาน คุณภาพชิ้นงาน อัตราผลผลิต และปริมาณผลผลิตที่สูญเสียไป (ชัยวุฒิ เทโพธิ์ และพงษ์เสถียร เหลืองอลงกต, 2563)

ประสิทธิภาพการดำเนินงาน หมายถึง ความสามารถและความพร้อมของบุคคลในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ คล่องแคล่ว มีระเบียบ เพื่อให้เสร็จทันเวลา มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดที่สุด (จิราพร ชุมบางหมั่ง, 2556)

ประสิทธิภาพการทำงาน (Work Performance) ตามสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงการบรรลุเป้าหมายในงานที่ทำ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และการปฏิบัติตามมาตรฐานที่องค์กรกำหนด นอกจากนี้ ยังครอบคลุมถึงการแสดงออกซึ่งความรับผิดชอบ ความสามารถในการแก้ปัญหา และการพัฒนาตนเองเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของงาน

ประสิทธิภาพสามารถวัดได้จากการปฏิบัติ โดยการประเมินผลการดำเนินงานตามปัจจัยที่นำเข้า กระบวนการ หรือผลลัพธ์ โดยสามารถวัดได้จากมุมมองใดมุมมองหนึ่งหรือผสมผสานหลายมุมมองเข้าด้วยกัน โดยประสิทธิภาพสามารถมองได้จากหลายมิติ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพในแง่ของต้นทุนหรือค่าการผลิต (Input) เช่น การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด รวมถึงเงิน คน วัสดุ และเทคโนโลยีที่มีอยู่ โดยมีของเสียให้น้อยที่สุด
2. ประสิทธิภาพในกระบวนการบริหารจัดการ เช่น งานเทคโนโลยีที่ถูกต้อง รวดเร็ว และสะดวกยิ่งขึ้น ตามมาตรฐาน
3. ประสิทธิภาพในผลลัพธ์ เช่น การสร้างงานที่มีคุณภาพที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม การสร้างผลกำไร ตรงต่อเวลา มีพนักงานที่มีความรับผิดชอบต่องาน และให้บริการลูกค้าอย่างพึงพอใจ

ในความสำเร็จของหน่วยงานหรือระดับการบริหาร จำเป็นต้องคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพ เนื่องจากช่วยให้การปฏิบัติงานน่าเชื่อถือขึ้น หลายคนได้ให้คำนิยามของประสิทธิภาพ (Efficiency) ว่าเป็นการใช้ทรัพยากรในกิจกรรมใด ๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งความสำเร็จนั้นเกิดขึ้นได้จากการใช้ทรัพยากรในปริมาณน้อยที่สุด การดำเนินการควรทำอย่างมีต้นทุนที่คุ้มค่า ไม่ว่าจะในแง่ของเวลา ทรัพยากร แรงงาน หรือองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จำเป็นเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการอย่างถูกต้อง

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงาน หมายถึง ความสามารถของพนักงานในการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องและชัดเจน โดยเน้นคุณภาพ ความรวดเร็ว

ความมีระเบียบ และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อลดการสูญเสียและเพิ่มประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน

Peterson and Plowman (1953 อ้างถึงใน เนตรนภา เกียรติดำรงกิจ และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินีทธิ์, 2566) ได้ให้แนวคิดว่า องค์ประกอบของการวัดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานประกอบด้วย 4 ข้อ ดังนี้

1. คุณภาพของงาน (Quality) งานที่ดำเนินการต้องมีคุณภาพสูง ทั้งในแง่ของความคุ้มค่าแก่ผู้ผลิตและผู้ให้บริการ อีกทั้งยังต้องสร้างความพึงพอใจในผลลัพธ์ที่ได้ งานที่มีคุณภาพต้องมีความถูกต้องตามมาตรฐาน ดำเนินการอย่างรวดเร็ว และส่งผลดีต่อองค์กร รวมถึงสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการอย่างยั่งยืน

2. ปริมาณ (Quantity) ปริมาณงานที่ดำเนินการต้องสอดคล้องกับความคาดหวังขององค์กร โดยมีปริมาณที่เหมาะสมตามแผนงานหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ การบริหารเวลาที่มีประสิทธิภาพช่วยให้สามารถบรรลุปริมาณงานตามที่วางแผนได้อย่างสมบูรณ์

3. เวลา (Time) เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานต้องเหมาะสมกับลักษณะงาน โดยคำนึงถึงความถูกต้องตามหลักการ พร้อมทั้งมีการพัฒนาเทคนิคและวิธีการทำงานให้มีความทันสมัย สะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น

4. ค่าใช้จ่าย (Cost) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต้องสอดคล้องกับลักษณะงานและวิธีการทำงาน โดยเน้นการใช้ต้นทุนอย่างเหมาะสม ลงทุนน้อยแต่ให้ผลลัพธ์สูงสุด การบริหารต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพช่วยเสริมความคุ้มค่าและผลกำไรให้กับองค์กร

ความสามารถของบุคคลในการทำงานโดยแสดงถึงความมุ่งมั่นและทุ่มเทอย่างเต็มใจการทำงานด้วยความมีระเบียบและตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด ผลงานต้องเสร็จตามกำหนดเวลา รวดเร็ว ถูกต้อง และมีคุณภาพตามมาตรฐานนั้น ถือว่าได้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการที่บุคลากรมีประสิทธิภาพในการทำงานนั้นต้องมีความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ และเอาใจใส่ในงาน ทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สิริวิติ ชูเชิด, 2565) ประกอบด้วย

1. ด้านคุณภาพงาน (Quality) หมายถึง ผลงานที่ได้จากการปฏิบัติงานต้องถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ มีระเบียบเรียบร้อย และเสร็จทันเวลา โดยเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ การมีการวางแผนและการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานจะช่วยให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. ด้านปริมาณงาน (Quantity) หมายถึง การทำงานให้เสร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผลงานที่ได้จะต้องตรงตามที่องค์กรคาดหวัง โดยสามารถทำงานได้ในปริมาณที่เพียงพอตามมาตรฐานและจำนวนที่กำหนด

3. ด้านระยะเวลา (Time) หมายถึง การบริหารเวลาที่ดีเป็นสิ่งสำคัญ ผู้ปฏิบัติงานจะต้องสามารถวางแผนและบริหารเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการใช้เทคนิคหรือวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้การทำงานสะดวก รวดเร็ว และสำเร็จภายในระยะเวลาที่เหมาะสม

แนวคิดของ สมใจ ลักษณะ (2549) ระบุว่า ผู้บริหารควรกำหนดอย่างชัดเจนถึงสิ่งที่ต้องการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร โดยการเปลี่ยนแปลงควรเน้นที่องค์ประกอบสำคัญสามด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านทรัพยากรบุคคล และด้านเทคโนโลยี เพื่อให้การปรับเปลี่ยนเกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในองค์กร ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านโครงสร้าง (Structural Factors): ประสิทธิภาพขององค์กรขึ้นอยู่กับโครงสร้างที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น การจัดโครงสร้างงาน สายงาน การบังคับบัญชา การวางแผนและควบคุมงาน รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ ทั้งนี้ยังรวมถึงการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และมาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพองค์กร

2. องค์ประกอบด้านบุคคล (People Factors): บุคคลถือเป็นหัวใจสำคัญขององค์กร โดยประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของบุคลากร เช่น ความรู้ความสามารถ ทักษะการสื่อสาร และเทคโนโลยี ความเป็นผู้นำ เจตคติที่พึงประสงค์ และความสามารถในการพัฒนาตนเองและปรับตัวให้สอดคล้องกับแผนงานองค์กร

3. องค์ประกอบด้านเทคโนโลยี (Technological Factors): เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการออกแบบผลิตภัณฑ์และบริการ การใช้เครื่องมือที่ทันสมัยในกระบวนการผลิต การควบคุมคุณภาพ ระบบข้อมูล และการตลาด ซึ่งทั้งหมดนี้ส่งเสริมให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงสู่สังคมได้อย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า องค์ประกอบประสิทธิภาพในการดำเนินงานนั้นประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ไม่ว่าจะเป็นคุณภาพของงานที่มีคุณภาพสูงตรงตามมาตรฐาน สร้างความพึงพอใจมีการดำเนินการอย่างรวดเร็วและถูกต้อง ปริมาณงานสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรสามารถบรรลุได้ตามแผนที่กำหนดไว้ การใช้เวลาในการดำเนินงานอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอย่างคุ้มค่า

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กิตติยา จิตต์อาจหาญ (2566) ศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในกรุงเทพมหานครในสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 การศึกษา พบว่า ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงิน ด้านการระบุเหตุการณ์ความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง

และการติดตามประเมินผลและรายงาน ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานครในสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19

ทัศนัย ชัตติยวงษ์ และคณะ (2562) ศึกษา เรื่อง ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงินที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและศักยภาพของธุรกิจ SMEs ในเขตเศรษฐกิจการค้าชายแดนภาคตะวันออก จังหวัดจันทบุรี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับปานกลางต่อการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 1) ความเสี่ยงการขาดแคลนเงินทุน 2) ความเสี่ยงการได้มาและการใช้ไปของเงินสดและเงินทุนหมุนเวียน 3) ความเสี่ยงแหล่งให้กู้ยืมเงินระยะสั้นรวมทั้งแหล่งเงินทุนอื่น ๆ 4) ความเสี่ยงการบริหารเงินกู้ระยะสั้นและเงินทุนอื่นที่ใช้ในการลงทุน 5) ความเสี่ยงการบริหารสภาพคล่อง และ 6) ความเสี่ยงผลการดำเนินงานด้านสภาพคล่อง

ธีรวัฒน์ ธวัชรรัตน์โกคิน (2564) ศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการดำเนินงานทางการเงินต่อความสำเร็จของการดำเนินงานทางการเงินในธุรกิจยานยนต์ การศึกษาพบว่า การบริหารความเสี่ยงในการดำเนินงานทางการเงิน รวมถึงการประเมินความเสี่ยงงานทางการเงิน กิจกรรมการควบคุม และการบริหารความเสี่ยงด้านข้อมูลและการสื่อสารในทุกด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จของการดำเนินงานทางการเงินในธุรกิจยานยนต์

พรธิดา สีคำ (2560) ศึกษาผลกระทบกระบวนการตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า กระบวนการตรวจสอบภายในที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการดำเนินงาน ตรวจสอบ และรายงานผลซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน นอกจากนี้ การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน กฎระเบียบการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบยังมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน การดำเนินธุรกิจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเกี่ยวข้องกับกระบวนการตรวจสอบภายในและการบริหารความเสี่ยง โดยเฉพาะในด้านที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนปฏิบัติการ จัดทำรายงานประสิทธิภาพการตรวจสอบ รวมถึงการปฏิบัติตามกฎระเบียบและการเงิน

มัตธิมา กรงเต้น (2564) ศึกษาการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน ที่มีผลต่อลดความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ผลการดำเนินงาน และมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในสามารถลดความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ซึ่งการประเมินความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพและทันที่สามารถช่วยให้องค์กรวางแผนการควบคุมภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอทำให้ช่วยลดความเสี่ยงด้านสภาพคล่องได้

รัชนีภา ใจจันทร์ (2562) ศึกษาผลกระทบของการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงต่อการดำเนินงานด้านการเงิน การบัญชี และพัสดุของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย พบว่า

การควบคุมภายในด้านสารสนเทศ การบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ การจัดการบุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์ในการดำเนินงานมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานทางการเงิน การบัญชี และพัสดุ รวมถึงการควบคุมภายในเกี่ยวข้องกับการควบคุม การบริหารความเสี่ยงด้านบุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์ในการปฏิบัติงานมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานเช่นกัน

ลักษณะพิมล ทินกร (2563) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ความเสี่ยงและคุณภาพการให้บริการสถานศึกษาภาครัฐในกรุงเทพมหานคร พบว่า โครงสร้างนโยบาย สถานศึกษา โครงสร้างด้านบุคลากร นโยบายการเงิน และนโยบายด้านบริหารจัดการ ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงของ สถานศึกษาภาครัฐ ในกรุงเทพมหานคร โครงสร้างนโยบาย สถานศึกษา โครงสร้างด้านบุคลากร นโยบายทางการเงิน และนโยบายด้านบริหารจัดการ ส่งผลต่อ คุณภาพของการให้บริการของสถานศึกษาภาครัฐ ในกรุงเทพมหานคร

อัมพร ดวงเกตุ (2562) ศึกษา เรื่อง ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อ ประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 1 กรณีศึกษา ในเขตอำเภอเมืองสุรินทร์ ผลการศึกษา พบว่า การบริหารความเสี่ยง ด้านการเงินและด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบริหาร งบประมาณ เนื่องจากกระบวนการเบิกจ่ายเงินมีการตรวจสอบเอกสารอย่างรัดกุมและการควบคุม ภายในด้านการเงินเป็นประจำ และการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีผลเชิงบวก ต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ เนื่องจากบุคลากรตระหนักถึงการปฏิบัติตามกฎระเบียบ อย่างเคร่งครัด และมีการวางแผนควบคุม

Mahadeen, et al. (2016) ศึกษา เรื่อง การศึกษาผลกระทบของระบบควบคุมภายใน ขององค์กรต่อประสิทธิผลขององค์กร: การศึกษาตัวอย่างจากประเทศจอร์แดน โดยการศึกษา นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของระบบควบคุมภายใน (สภาพแวดล้อมการควบคุม การสื่อสาร การจัดการความเสี่ยง กิจกรรมการ ควบคุม และการตรวจสอบ) ต่อประสิทธิผลขององค์กรในประเทศ จอร์แดน ผลการศึกษา พบว่า สมมติฐานย่อยของสมมติฐานหลักถูกปฏิเสธ เนื่องจากระดับความมี นัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่า มีผลกระทบที่มีนัยสำคัญทางสถิติของสภาพแวดล้อม การควบคุมและการตรวจสอบต่อ ประสิทธิผลขององค์กร ในขณะที่การสื่อสาร การจัดการความเสี่ยง และกิจกรรมการควบคุมถูกยอมรับเพราะระดับความมีนัยสำคัญมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่า ไม่มีผลกระทบที่มีนัยสำคัญ ทางสถิติของการสื่อสารการจัดการความเสี่ยงและกิจกรรมการควบคุม ต่อประสิทธิผลขององค์กร

Vinnari and Skaerbaek (2014) ศึกษา เรื่อง ความไม่แน่นอนของการจัดการความเสี่ยง การศึกษาด้านสนามเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงภายใน การตรวจสอบภายใน ในเทศบาล ฟินแลนด์ ผลการศึกษา พบว่า การจัดการความเสี่ยงไม่ได้ลดความไม่แน่นอน แต่เป็นตัวสร้างความไม่แน่นอน

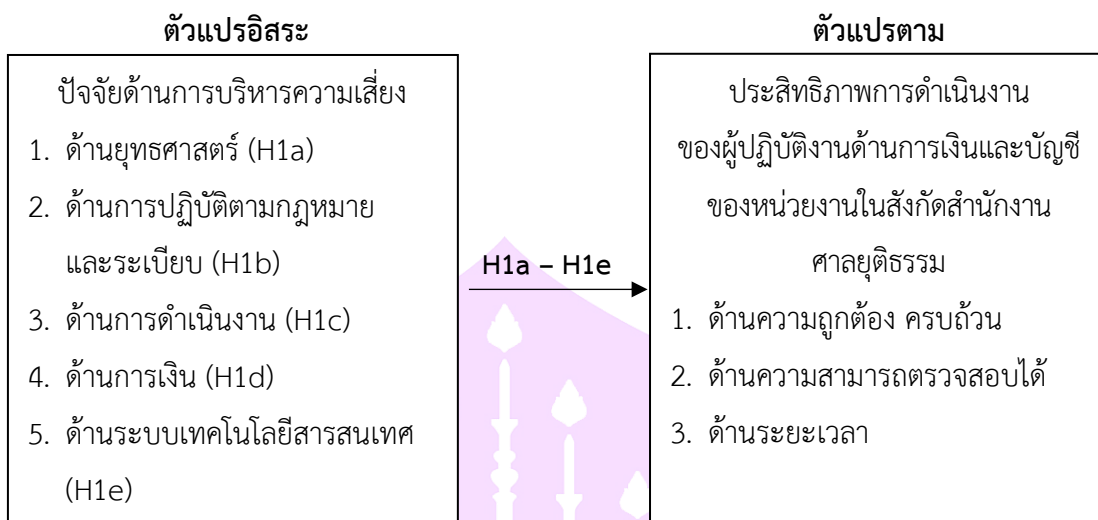
ที่ไม่คาดคิดที่อาจจะไม่เกิดขึ้นมาก่อน ซึ่งรวมถึงความไม่แน่นอนเกี่ยวกับด้านกฎหมายของการจัดการความเสี่ยง โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเอกสารประเภทใดที่ถือว่า ถูกต้องตามกฎหมาย ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับการกำหนดค่าจำกัดความเสี่ยงและการปฏิบัติใช้งานของการจัดการความเสี่ยง และความไม่แน่นอนเกี่ยวกับทรัพยากรที่มีให้ใช้สำหรับการขยายการจัดการความเสี่ยง โดยทั่วไปแล้ว ความไม่แน่นอนเชื่อมโยงกับเสถียรภาพอาชีพและความรับผิดชอบของผู้จัดการปฏิบัติตามที่ได้กำหนดไว้โดย Framing Devices

Wahlberg and Sjoberg (2000) ได้ศึกษาวิจัยเชิงสำรวจเรื่องความเข้าใจความเสี่ยงทางสื่อพบว่า การสื่อสารผ่านสื่อมี 2 ลักษณะ คือ 1) ลักษณะเจตนา เพื่อให้ประชาชนรับรู้องค์ประกอบความเสี่ยงและเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรม 2) ลักษณะที่ไม่เจตนา เป็นการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศในรูปแบบข่าวหรือบันเทิง ซึ่งเป็นเพียงการนำเสนอข้อเท็จจริงของเหตุการณ์เพื่อให้ประชาชนรับรู้แต่ไม่ได้มีเจตนาโดยตรงที่จะให้ประชาชนเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรม เช่นเดียวกับสื่อเพื่อรณรงค์ แต่ก็มีความเป็นไปได้ที่ประชาชนจะเปลี่ยนทัศนคติหรือพฤติกรรมในลักษณะที่ไม่ได้เจตนา แนวทางในการจัดการวิกฤตที่เหมาะสมคือการสื่อสารให้ประชาชนเข้าใจและยอมรับความเป็นจริง พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาซึ่งการสื่อสารข้อมูลไปยังสาธารณชนจำนวนมากในระยะเวลารวดเร็ว นั้น จะต้องอาศัยสื่อมวลชนเป็นเครื่องมือสำคัญ

Westerman (2006) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่จำเป็นในคุณค่ากลยุทธ์ทางธุรกิจ พบว่า ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีมี 6 ด้าน คือ 1) เทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วย การบริหารที่เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน ระดับมาตรฐาน อายุและเทคโนโลยี 2) ประโยชน์การใช้และข้อมูลข่าวสาร ประกอบด้วย ความสอดคล้องของข้อมูล ระดับของข้อกำหนด ความซับซ้อนของโครงสร้าง 3) บุคคลและทักษะ ประกอบด้วย การหมุนเวียน การวางแผนทางด้านทักษะ การอบรม การรับคนใหม่ ความสัมพันธ์ทางธุรกิจ 4) ผู้จำหน่ายและหุ้นส่วนอื่น ๆ ประกอบด้วย วิธีการใช้/มาตรฐาน การยอมรับความเสี่ยงของลูกค้า 5) นโยบายและกระบวนการ ประกอบด้วย การควบคุมโครงสร้าง ระดับมาตรฐาน ระดับความรับผิดชอบ และ 6) องค์กร ประกอบด้วย โครงสร้างองค์กร การตัดค่าใช้จ่าย/ต้นทุน กระบวนการกองทุน

กรอบแนวคิดงานวิจัย

การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการศึกษาปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้วิจัยได้ทำกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดงานวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา เรื่อง ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัด เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี และผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ดังนี้

1. ศาลแขวงทั่วราชอาณาจักร	จำนวน 39 คน
2. ศาลชั้นอุทธรณ์	จำนวน 18 คน
3. ศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร	จำนวน 76 คน
4. ศาลจังหวัดและศาลจังหวัดสาขาทั่วราชอาณาจักร	จำนวน 117 คน
5. ศาลอาญาคดีทุจริต	จำนวน 9 คน
6. ศาลชั้นอุทธรณ์	จำนวน 11 คน
7. ศาลแพ่งและศาลอาญาในกรุงเทพ	จำนวน 13 คน
	รวม 283 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี และผู้ที่เกี่ยวข้องงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับร้อยละ 5 หรือเท่ากับ 0.05 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

โดย n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

$$e = \text{ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้}$$

$$\text{เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้}$$

$$n = \frac{283}{1+283(0.05)^2}$$

$$n = 166$$

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยใช้วิธีในการเก็บข้อมูลโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) คือ การเลือกบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี และผู้ที่เกี่ยวข้องงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งจะจำแนกตามสัดส่วนของประชากรโดย วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิใช้สูตรดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิ} = \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง } X \text{ จำนวนประชากรแต่ละประเภท}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตาราง 1 แสดงการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ศึกษา

หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. ศาลแขวงทั่วราชอาณาจักร	39	23
2. ศาลชำนาญพิเศษ	18	11
3. ศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร	76	45
4. ศาลจังหวัดและศาลจังหวัดสาขาทั่วราชอาณาจักร	117	68
5. ศาลอาญาคดีทุจริต	9	5
6. ศาลชั้นอุทธรณ์	11	6
7. ศาลแพ่งและศาลอาญาในกรุงเทพ	13	8
รวม	283	166

เมื่อสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิแล้ว ผู้วิจัยจะใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาเลือกจากการตัดสินใจของผู้วิจัยเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี และผู้ที่เกี่ยวข้องงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมตามสัดส่วนที่คำนวณไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและตัวแปรในการวิจัย แบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด ซึ่งประกอบด้วยแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Checklist) และมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยแบ่งคำถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานในปัจจุบัน ระดับตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงานด้านการเงิน และบัญชี ทั้งหมด 6 ข้อ ประกอบด้วยคำถามลักษณะเป็นคำถามปลายปิดแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) กำหนดให้เลือกตอบเพียง 1 คำตอบ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ประกอบด้วยปัจจัยด้านยุทธศาสตร์ ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ด้านการดำเนินงานด้านการเงิน และด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ประกอบด้วยด้านความถูกต้อง ครบถ้วน ด้านความสามารถตรวจสอบได้ และด้านระยะเวลา มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย โดยแบ่งการทดสอบเครื่องมือออกเป็น 2 ส่วน คือ การตรวจสอบความตรง (Validity) และการตรวจสอบความเชื่อมั่นหรือความเที่ยง (Reliability) ดังนี้

1. การตรวจสอบความตรง (Validity) เป็นการทดสอบเครื่องมือซึ่งสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของแบบสอบถามที่สร้างขึ้นกับตัวแปรที่ต้องการศึกษา เพื่อวัดความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยร่างคำถามพร้อมทั้งนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของคำถาม และแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งการเลือกผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านในการทดสอบแบบสอบถามมีเหตุผลที่สำคัญเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจำนวนนี้ช่วยสร้างความสมดุลในความคิดเห็น

โดยให้มุมมองที่หลากหลายเพียงพอต่อการวิเคราะห์ แต่ยังคงความกระชับและจัดการได้ง่าย ในกระบวนการปรับปรุงแบบสอบถาม นอกจากนี้ การมีผู้เชี่ยวชาญที่ตรงประเด็นและมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลลัพธ์ ทั้งในแง่ของความเหมาะสม ครบถ้วน และความสามารถในการวัดผลได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย อีกทั้งผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ยังเหมาะสมกับข้อจำกัดด้านทรัพยากรและเวลา ทำให้สามารถดำเนินการและปรับปรุงแบบสอบถามได้อย่างมีประสิทธิภาพในกรอบเวลาที่กำหนด ซึ่งทั้ง 3 ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินและบัญชี การบริหารความเสี่ยง ได้แก่

1. ผศ.ดร.ธนริศย์ ธนียุติมพัฒน์ อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชลบุรี

2. ดร.ชลัท บุญปาน อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร มหาวิทยาลัยนเรศวร

3. นายรัชชสิทธิ์ ธนิตกุล ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการประจำศาลจังหวัดพะเยา

หลังจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของประเด็นคำถามแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูล จากคำชี้แนะของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตัวแปร ที่กำหนด (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่า ข้อคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหาผ่านเกณฑ์ สามารถนำไปใช้ในการทดสอบความเชื่อมั่น ต่อไปค่าดัชนีมีการประเมินด้วยคะแนน 3 คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง เมื่อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่า คำถามสอดคล้องกับเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 หมายถึง เมื่อคำถามไม่สอดคล้องกับเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์

จากนั้นนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC

โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

โดย IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ = ผลรวมคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

หลักเกณฑ์การพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องจากการคำนวณจากสูตร ดังนี้

1. คำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่า เป็นคำถามที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรง ที่ใช้ได้

2. ค่าถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ถือว่า เป็นค่าถามที่ควรแก้ไขปรับปรุงหรือตัดออก
 สรุปผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Item-Objective Congruence Index: IOC) เท่ากับ 0.99 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่า ข้อคำถามในแบบสอบถามมีความตรงตามเนื้อหา และเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อเพิ่มความชัดเจนและความเหมาะสมของเนื้อหาในแบบสอบถาม ให้มากยิ่งขึ้น

2. การหาความเชื่อมั่นหรือความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) โดยผู้วิจัย นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อเป็นการทดสอบก่อนใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ แต่ต้องมีลักษณะเช่นเดียวกัน และที่สำคัญกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ต้องมีความรู้หรือได้รับประสบการณ์ในเรื่องที่จะทำการศึกษา คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงิน และบัญชี และผู้ที่เกี่ยวข้องงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานสำนักงานอัยการจังหวัด และสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิ จำนวน 30 คน เพื่อทำการตรวจสอบในการคำนวณหา ความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือและนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

0.00–0.20 ความเชื่อมั่นต่ำ/ไม่มีเลย

0.21–0.40 ความเชื่อมั่นต่ำ

0.41–0.70 ความเชื่อมั่นปานกลาง

0.71–1.00 ความเชื่อมั่นสูง

โดยค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.7–1.00 ถือว่า จะถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ สามารถนำแบบสอบถามไปใช้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

สรุปผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.950 ซึ่งมีค่า มากกว่า 0.70 แสดงว่า แบบสอบถามฉบับนี้มีความเชื่อมั่น และมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ รายละเอียดของ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคจำแนกตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย (ตามภาคผนวก ฉ)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ การศึกษาวิจัยนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถาม เป็นแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (Google Form) และทำการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ (e-mail,

Line) ให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 166 ตัวอย่าง นำแบบสอบถามที่ได้จากการรวบรวมมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล จากนั้นจะมีการทำความสะอาดข้อมูล (Data Cleansing) โดยเป็นกระบวนการสำคัญในการเตรียมข้อมูลให้มีความถูกต้องและเหมาะสม โดยมีวิธีการ ดังนี้

1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล (Completeness Check) โดยตรวจหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Missing Data) ค่าที่ไม่ได้ตอบในแบบสอบถาม การระบุรูปแบบของข้อมูลที่ขาด เช่น ค่าที่เป็นค่าว่าง (Null), หรือไม่มีการกรอก รวมถึงตัดสินใจจัดการข้อมูลที่ขาดโดยลบแถวหรือคอลัมน์ที่มีค่าว่าง เติมค่าเฉลี่ย (Mean) หรือใช้การประมาณ

1.2 ตรวจสอบและแก้ไขค่าที่ผิดปกติ (Outlier Detection and Handling) โดยตัดสินใจจัดการค่าผิดปกติ แก้ไขค่าด้วยข้อมูลที่เหมาะสม ลบข้อมูลที่ผิดปกติออกโดยไม่ส่งผลกระทบต่อผลวิเคราะห์

1.3 จัดรูปแบบข้อมูลให้เหมาะสม (Standardization) เป็นการปรับรูปแบบของข้อมูลให้เหมือนกัน โดยการปรับรูปแบบวันที่ (Date Format Adjustment) ปรับเปลี่ยนชื่อคอลัมน์ และค่าข้อมูลให้สอดคล้องกัน แปลงค่าข้อมูลให้เหมาะสม เช่น การเข้ารหัส (Encoding)

1.4 ตรวจสอบและจัดการข้อมูลซ้ำซ้อน (Duplicate Data) เพื่อค้นหาข้อมูลที่ซ้ำซ้อน แถวข้อมูลที่ซ้ำกันในตาราง รวมถึงลบข้อมูลที่ซ้ำซ้อนออก

1.5 ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูล (Consistency Check) ตรวจสอบว่า ข้อมูลมีความสมเหตุสมผล เช่น ข้อมูลที่ควรเป็นตัวเลข ไม่มีตัวอักษรผสม แก้ไขข้อมูลที่ไม่สอดคล้องกัน

1.6 ตรวจสอบความถูกต้อง (Accuracy Check) ตรวจสอบว่า ข้อมูลตรงกับแหล่งข้อมูลต้นฉบับหรือไม่ ใช้การสุ่มตรวจสอบหรือเทียบข้อมูลกับเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.7 บันทึกการเปลี่ยนแปลง (Documentation of Changes) เก็บบันทึกกระบวนการแก้ไขข้อมูล ข้อมูลที่ลบออก ค่าที่ถูกแทนที่ การประมวลผลอื่น ๆ เพื่อให้สามารถย้อนกลับได้

1.8 ทดสอบความพร้อมของข้อมูล (Validation) ทดสอบข้อมูลหลังการทำความสะอาด เพื่อให้มั่นใจว่า พร้อมสำหรับการวิเคราะห์ โดยตรวจสอบการแจกแจงความถี่ ตรวจสอบความผิดปกติใหม่ที่อาจเกิดขึ้นหลังการแก้ไข

2. ข้อมูลทุติยภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลจากตำรา เอกสาร วารสารทางวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง และการสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ อินเทอร์เน็ต

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงิน และบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ขั้นต้นผู้วิจัยจะทำการประเมินข้อมูลเบื้องต้นหลังจากได้แบบสอบถามคืนมา โดยการตรวจสอบข้อมูล (Editing) ความถูกต้อง (Legibility) ความสมบูรณ์ (Completeness) ความสอดคล้อง (Consistency) ของการตอบแบบสอบถาม และแยกแบบสอบถามที่ข้อมูลไม่สมบูรณ์ออก นำแบบสอบถามที่ถูกต้องสมบูรณ์มาบันทึกและประมวลผลข้อมูล (Processing) จากนั้นจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่

- 1.1 ค่าความถี่ (Frequency)
- 1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)
- 1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 1.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

แบบสอบถามส่วนที่ 1 เพื่ออธิบายข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานในปัจจุบัน ระดับตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงานด้านการเงินและบัญชี นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

แบบสอบถามส่วนที่ 2 เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มาคำนวณและแปลผลตามระดับความสำคัญ ซึ่งกำหนดระดับความเห็น 5 ระดับ (Likert Scale) ซึ่งมีค่าดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยมากที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

จากนั้น นำค่าที่ได้จาก Likert Scale มาอภิปรายผลเป็นแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) สำหรับการแปลผลข้อมูล โดยคำนวณค่าอันตรภาคชั้น เพื่อกำหนดช่วงชั้นด้วยการใช้สูตรคำนวณและคำอธิบายสำหรับแต่ละช่วงชั้น (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังนี้

$$\text{ความกว้างอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{ความกว้างอันตรภาคชั้น} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

จากการคำนวณช่วงระดับคะแนนสามารถแบ่งเป็นระดับความคิดเห็นด้วย 5 ระดับ ดังนี้

ช่วงชั้น	คำอธิบายสำหรับการแปลผล
1.00-1.80	ระดับน้อยที่สุด
1.81-2.61	ระดับน้อย
2.62-3.42	ระดับปานกลาง
3.43-4.23	ระดับมาก
4.24-5.00	ระดับมากที่สุด

แบบสอบถามส่วนที่ 3 เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มาคำนวณและแปลผลตามระดับความสำคัญ ซึ่งกำหนดระดับความเห็น 5 ระดับ (Likert Scale) ซึ่งมีค่าดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยมากที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) มีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) เป็นการวิเคราะห์ทางสถิติที่ใช้การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระหลายตัวและตัวแปรตามหนึ่งตัว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม โดยหาค่าความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรในรูปแบบการทำนาย ประกอบด้วยตัวแปร 2 ชนิด ได้แก่

Y เป็นตัวแปรตาม มี 1 ตัว คือ ประสิทธิภาพการดำเนินงาน และ X เป็นตัวแปรอิสระ (Independent Variable) มี 5 ตัว คือ ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยกำหนดค่าตัวแปรในสมการ ดังนี้

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \dots + \beta_k X_k$$

เมื่อ Y แทน ตัวแปรตาม (Dependent Variable) หรือค่าที่ต้องการพยากรณ์

β_0 แทน ค่าคงที่ (Intercept) ของสมการพยากรณ์

$\beta_1, \beta_2, \beta_3, \dots, \beta_k$ แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression Coefficients) ของตัวแปรอิสระ

$X_1, X_2, X_3, \dots, X_k$ แทน ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ตัวที่ 1 ถึง ตัวที่ k ตามลำดับ

k แทน จำนวนตัวแปรอิสระ

2.1 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ มีเงื่อนไข ดังนี้

2.1.1 การกระจายตัวปกติของค่าความคลาดเคลื่อน (Normality of Residuals) ซึ่งค่าความคลาดเคลื่อนควรกระจายตัวแบบปกติ (Normal Distribution)

2.1.2 ความเป็นอิสระของตัวแปรอิสระ (No Multicollinearity)

2.1.3 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

2.1.4 ตรวจสอบความเป็นพหุสัมพันธ์ร่วม (Multicollinearity) หรือ ภาวะร่วมเส้นตรงพหุ โดยเป็นการตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นที่สูงเกินไประหว่าง ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

2.2 การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร มีเงื่อนไข ดังนี้

2.2.1 การตรวจสอบข้อมูลมีการกระจายแบบปกติ (Normal Distribution) โดยวิเคราะห์จากภาพที่แสดงการกระจายของข้อมูลเชิงปริมาณ (Histogram) ซึ่งการกระจายของข้อมูลควรมีลักษณะเป็นรูปโค้งคล้ายระฆัง (Bell-shaped Curve) ซึ่งสมมาตรทางซ้ายและขวา หากกราฟมีลักษณะไม่สมมาตร เช่น มีลำเอียงไปด้านซ้าย (Left-skewed) หรือด้านขวา (Right-skewed) แสดงว่า ข้อมูลอาจไม่เป็นปกติ

2.2.2 การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาตัวแปรต้นไม่มีความสัมพันธ์กัน (Multicollinearity) โดยพิจารณาจากค่า Durbin-Watson (DW Test)

โดยค่า DW จะอยู่ในช่วง 0 ถึง 4 ซึ่งค่าใกล้ 2 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์, ค่าใกล้ 0 หมายถึง มีความสัมพันธ์เชิงบวก และค่าใกล้ 4 หมายถึง มีความสัมพันธ์เชิงลบ

2.2.3 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) เป็นค่าที่ใช้วัดความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรสองตัว โดยมีค่าที่อยู่ระหว่าง -1 ถึง 1 โดยหากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวก (Positive Correlation) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 หมายถึง ตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์เชิงบวก กล่าวคือ เมื่อค่าของตัวแปรหนึ่งเพิ่มขึ้น อีกตัวแปรหนึ่งก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบ (Negative Correlation) มีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง 0 หมายถึง ตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์เชิงลบ กล่าวคือ เมื่อค่าของตัวแปรหนึ่งเพิ่มขึ้น อีกตัวแปรหนึ่งมีแนวโน้มลดลง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี และผู้ที่เกี่ยวข้องงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม จำนวน 166 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างครบทั้งหมด ผลการวิจัยนำเสนอในรูปแบบของตารางและการวิเคราะห์ประกอบกรนำเสนอข้อมูล โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการเงินและบัญชี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการเงินและบัญชี

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ

ตอนที่ 5 ผลการเสนอแนวทางการบริหารความเสี่ยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน เพื่อให้การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความชัดเจน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรทั้งหมด ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ

N แทน จำนวนประชากร

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าสถิติทดสอบ t

F แทน ค่าสถิติทดสอบ F

df แทน ระดับแห่งความอิสระ

SS แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน

R แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความถดถอยเชิงพหุ

R^2 แทน ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์

b แทน ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

β แทน ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

Std. Error แทน ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐาน

X_1 แทน ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์

X_2 แทน ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

X_3 แทน ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน

X_4 แทน ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน

X_5 แทน ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

Y แทน ประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของ
ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

p-value แทน ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ในการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม
จากกลุ่มตัวอย่างบุคลากรซึ่งปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
งานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า แบบสอบถามที่ได้รับคืน
มีความสมบูรณ์ครบถ้วน จำนวนทั้งสิ้น 166 ฉบับ โดยไม่ปรากฏข้อมูลสูญหาย (Missing Data)
และไม่พบข้อผิดพลาดของแบบสอบถาม (Out Errors) แต่อย่างไรก็ดี ส่งผลให้อัตราการตอบกลับ
ของแบบสอบถามเท่ากับ ร้อยละ 100 ซึ่งสามารถนำข้อมูลทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์ได้
อย่างครบถ้วน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างการศึกษาวินิจฉัย ประกอบด้วย เพศ อายุ
ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานในปัจจุบัน ระดับตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงานด้านการเงิน
และบัญชีโดยใช้การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ดังต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	17	10.2
หญิง	149	89.8
รวม	166	100
2. อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	6	3.6
อายุ 30-40 ปี	69	41.6
อายุ 41-50 ปี	63	38.0
51 ปีขึ้นไป	28	16.9
รวม	166	100
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	1.8
ปริญญาตรี	107	64.5
ปริญญาโท	56	33.7
ปริญญาเอก	0	0
รวม	166	100
4. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน		
เจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรม	3	1.8
เจ้าหน้าที่งานการเงินและบัญชี	24	14.5
นักวิชาการเงินและบัญชี	139	83.7
อื่น ๆ (ระบุ).....	0	0
รวม	166	100
5. ระดับตำแหน่งงาน		
ปฏิบัติงาน	7	4.2
ชำนาญงาน	19	11.4
ปฏิบัติกร	36	21.7
ชำนาญการ	44	26.5
ชำนาญการพิเศษ	59	35.5
อื่น ๆ (ระบุ)....พนักงานราชการ.....	1	0.6
รวม	166	100

ตาราง 2 (ต่อ)

6. ประสบการณ์การทำงานด้านการเงิน และบัญชี		
น้อยกว่า 1 ปี	5	3.0
1-5 ปี	19	11.4
6-10 ปี	45	27.1
11-15 ปี	34	20.5
16-20 ปี	29	17.5
มากกว่า 20 ปี	34	20.5
รวม	166	100

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 89.8 รองลงมา ได้แก่ เพศชาย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 ตามลำดับ

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-40 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 41.6 รองลงมา ได้แก่ อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 38 อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 และอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5 รองลงมา ได้แก่ ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7 และระดับการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 ตามลำดับ

ตำแหน่งงานในปัจจุบัน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งงานในปัจจุบันคือ นักวิชาการเงินและบัญชี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 83.7 รองลงมา ได้แก่ เจ้าหน้าที่งานการเงินและบัญชี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 และ เจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 ตามลำดับ

ระดับตำแหน่งงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับตำแหน่งงานเป็นระดับชำนาญการพิเศษ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงมา ได้แก่ ระดับชำนาญการ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 ระดับปฏิบัติการ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 ระดับชำนาญงาน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 ระดับปฏิบัติงาน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2 และตำแหน่งงานพนักงานราชการ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ตามลำดับ

ประสบการณ์การทำงานด้านการเงินและบัญชี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานด้านการเงินและบัญชี ระหว่าง 6-10 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็น

ร้อยละ 27.1 รองลงมา ได้แก่ ระหว่าง 11–15 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 ระหว่างมากกว่า 20 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 ระหว่าง 16–20 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 ระหว่าง 1- 5 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 และ น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการเงินและบัญชี

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย การบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน และการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยทำการวิเคราะห์ด้วยการใช้ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ดังต่อไปนี้

ตาราง 3 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์

การบริหารความเสี่ยงปัจจัยด้านยุทธศาสตร์	\bar{X}	S.D.	แปล
1. การวางแผน และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี พร้อมทั้งมีการกำกับ ตรวจสอบอย่างเคร่งครัด และมีผู้รับผิดชอบ	4.43	0.717	มากที่สุด
2. การเผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบ	4.30	0.790	มากที่สุด
3. กระบวนการติดตาม กำกับดูแลทุกลำดับชั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้	4.42	0.715	มากที่สุด
4. การกำหนดมาตรการในการกำกับ ตรวจสอบ และรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชา	4.48	0.667	มากที่สุด
5. การทบทวนและปรับปรุงแผนปฏิบัติการให้สอดคล้อง เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน	4.28	0.823	มากที่สุด
รวม	4.38	0.667	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดมาตรการในการกำกับ ตรวจสอบและรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมา ได้แก่ การวางแผน และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี พร้อมทั้งมีการกำกับ ตรวจสอบอย่างเคร่งครัด และมีผู้รับผิดชอบ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$) กระบวนการติดตาม กำกับดูแลทุกลำดับชั้นเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) การเผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) และการทบทวนและปรับปรุงแผนปฏิบัติการให้สอดคล้อง เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ

ตาราง 4 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบ	\bar{X}	S.D.	แปล
1. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ที่ถูกต้อง ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน	4.43	0.725	มากที่สุด
2. จัดทำคำสั่ง หรือประกาศกรอบระยะเวลาการปฏิบัติงาน ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด	4.45	0.726	มากที่สุด
3. การอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน แก่บุคลากร และมีการติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงาน ตามคู่มือ	4.30	0.757	มากที่สุด
4. การควบคุม และตรวจสอบการบันทึกบัญชี การรับจ่าย การปฏิบัติงานตามระเบียบและกรอบระยะเวลา ที่กำหนด	4.62	0.578	มากที่สุด
5. การติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลการปฏิบัติงาน ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบตามกรอบระยะเวลา ที่กำหนด	4.54	0.657	มากที่สุด
รวม	4.46	0.613	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การควบคุม และตรวจสอบการบันทึกบัญชีการรับจ่าย การปฏิบัติงานตามระเบียบและกรอบระยะเวลาที่กำหนด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา ได้แก่ การติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลการปฏิบัติงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) จัดทำคำสั่ง หรือประกาศกรอบระยะเวลาการปฏิบัติงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ และถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$) จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามกฎหมายระเบียบที่ถูกต้อง ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$) และการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานแก่บุคลากร และมีการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามคู่มือ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) ตามลำดับ

ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน

การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	แปล
1. มาตรการป้องกัน กำกับดูแล และตรวจสอบ เหตุการณ์ ความไม่ปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นภายในหน่วยงาน	4.43	0.690	มากที่สุด
2. มาตรการเกี่ยวกับการกำกับดูแลอาคารสถานที่และ วัสดุอุปกรณ์	4.60	0.582	มากที่สุด
3. การกำหนดพื้นที่เพื่อการรักษาความปลอดภัย	4.71	0.505	มากที่สุด
4. แนวทางการซักซ้อมและเสริมสร้างทักษะด้านการรักษา ความปลอดภัย	4.39	0.800	มากที่สุด
5. แนวทางการซักซ้อมและเสริมสร้างทักษะด้านการรักษา ความปลอดภัย	4.33	0.757	มากที่สุด
รวม	4.49	0.543	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดพื้นที่เพื่อการรักษาความปลอดภัย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมา ได้แก่ มาตรการเกี่ยวกับการกำกับดูแลอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) มาตรการป้องกัน กำกับดูแล และตรวจสอบ เหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นภายในหน่วยงาน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$) แนวทางการซักซ้อมและเสริมสร้างทักษะด้านการรักษาความปลอดภัย มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.39$) และแนวทางการซักซ้อมและเสริมสร้างทักษะด้านการรักษาความปลอดภัย มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) ตามลำดับ

ตาราง 6 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน

การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน	\bar{X}	S.D.	แปล
1. การส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการควบคุม การเบิกจ่ายงบประมาณตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.57	0.626	มากที่สุด
2. การตรวจสอบ และจัดทำทะเบียนคุมเงินงบประมาณ เพื่อควบคุมการเบิกจ่ายให้อยู่ในวงเงินที่ได้รับตาม ประเภทของค่าใช้จ่าย งาน กิจกรรม และโครงการ ที่ได้รับจัดสรร	4.75	0.476	มากที่สุด
3. การตรวจสอบและติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้ เป็นไปตามระเบียบ แนวทางและหลักเกณฑ์การเบิก จ่ายเงินงบประมาณอย่างเคร่งครัดและรัดกุม	4.69	0.536	มากที่สุด
4. ระบบควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ รวมทั้งมีมาตรการ สอดส่องดูแล เพื่อป้องกันการทุจริต หรือแจ้งเบาะแส การกระทำการทุจริต	4.65	0.641	มากที่สุด
5. การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้านวินัย จริยธรรมแก่ ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้ตระหนักถึงผลกระทบหรือ บทลงโทษของการกระทำการทุจริต	4.53	0.736	มากที่สุด
รวม	4.63	0.539	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ด้านการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด คือ การตรวจสอบ และจัดทำทะเบียนคุมเงินงบประมาณ เพื่อควบคุมการเบิกจ่ายให้อยู่ใน วงเงินที่ได้รับตามประเภทของค่าใช้จ่ายงานกิจกรรม และโครงการที่ได้รับจัดสรร มีความคิดเห็นอยู่ใน

ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมา ได้แก่ การตรวจสอบและติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ให้เป็นไปตามระเบียบ แนวทางและหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินงบประมาณอย่างเคร่งครัดและรัดกุม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) ระบบควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ รวมทั้ง มีมาตรการสอดส่องดูแล เพื่อป้องกันการทุจริตหรือแจ้งเบาะแสการกระทำการทุจริต มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) การส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการควบคุม การเบิกจ่ายงบประมาณตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) และการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้านวินัยจริยธรรม แก่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้ตระหนักถึงผลกระทบหรือบทลงโทษของการกระทำการทุจริต มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) ตามลำดับ

ตาราง 7 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

การบริหารความเสี่ยง ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	\bar{X}	S.D.	แปล
1. การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้ผู้ปฏิบัติงานพัฒนา ทักษะด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.39	0.720	มากที่สุด
2. การกำหนดมาตรการป้องกันการจัดการข้อมูล ส่วนบุคคลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อป้องกันการรั่วไหลข้อมูลสำคัญของหน่วยงาน	4.32	0.831	มากที่สุด
3. การมอบหมายให้มีผู้ปฏิบัติงาน มีหน้าที่กำกับ ดูแล รับผิดชอบในการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.51	0.685	มากที่สุด
4. มาตรการป้องกันการนำเข้าข้อมูลที่ผิดพลาดของ การปฏิบัติงานในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.30	0.790	มากที่สุด
5. การกำหนดแผนหรือแนวทางในการดำเนินงาน หากเกิดกรณีเกิดไฟฟ้าดับกะทันหัน หรือภัยพิบัติอื่น ๆ เพื่อลดความเสียหายต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.19	0.885	มาก
รวม	4.34	0.712	มาก

จากตาราง 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การมอบหมายให้มีผู้ปฏิบัติงาน มีหน้าที่กำกับ ดูแล รับผิดชอบ

ในการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา ได้แก่ การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาทักษะด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.39$) การกำหนดมาตรการป้องกันการจัดการข้อมูลส่วนบุคคลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อป้องกันการรั่วไหลข้อมูลสำคัญของหน่วยงาน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.32$) มาตรการป้องกันการนำเข้าข้อมูลที่ผิดพลาดของการปฏิบัติงานในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) และการกำหนดแผนหรือแนวทางในการดำเนินงาน หากเกิดกรณีเกิดไฟฟ้าดับกะทันหัน หรือภัยพิบัติอื่น ๆ เพื่อลดความเสียหายต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการเงินและบัญชี

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ประกอบด้วย ด้านความถูกต้อง ครบถ้วน ด้านความสามารถตรวจสอบได้ และด้านระยะเวลา โดยทำการวิเคราะห์ด้วยการใช้ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ดังต่อไปนี้

ตาราง 8 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านความถูกต้อง ครบถ้วน

ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ด้านความถูกต้อง ครบถ้วน	\bar{X}	S.D.	แปล
1. หลักความถูกต้อง ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงาน	4.73	0.459	มากที่สุด
2. หลักการบริหารความเสี่ยง ส่งผลให้การดำเนินงานมีความถูกต้อง แม่นยำ	4.73	0.456	มากที่สุด
3. ขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างดี ส่งผลให้การดำเนินงานมีความถูกต้อง ครบถ้วน	4.60	0.560	มากที่สุด
4. การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพถูกต้องมากยิ่งขึ้น	4.50	0.611	มากที่สุด
5. การให้คำแนะนำ ตอบข้อซักถามหรือให้บริการประชาชนได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน	4.42	0.690	มากที่สุด
รวม	4.59	0.464	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านความถูกต้อง ครบถ้วน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ หลักความถูกต้อง ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) หลักการบริหารความเสี่ยง ส่งผลให้การดำเนินงานมีความถูกต้อง แม่นยำ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมา ได้แก่ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน อย่างดี ส่งผลให้การดำเนินงานมีความถูกต้อง ครบถ้วน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพถูกต้องมากยิ่งขึ้น มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) และการให้คำแนะนำตอบข้อซักถามหรือให้บริการประชาชนได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านความสามารถตรวจสอบได้

ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ด้านความสามารถตรวจสอบได้	\bar{X}	S.D.	แปล
1. การจัดทำรายงานการเงิน ผลการใช้จ่ายงบประมาณ โดยเน้นความถูกต้อง ครบถ้วน สามารถตรวจสอบข้อมูลได้	4.78	0.432	มากที่สุด
2. การปฏิบัติงานตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ รวมถึงหลักการ บริหารความเสี่ยง ส่งผลให้รายงานทางการเงินสามารถ ตรวจสอบเอกสารและหลักฐานการดำเนินงานได้	4.78	0.432	มากที่สุด
3. การมอบหมายให้ปฏิบัติงานที่สามารถตรวจสอบ ผลการดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง เชื่อถือได้	4.70	0.508	มากที่สุด
4. การตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน อย่างสม่ำเสมอ	4.74	0.479	มากที่สุด
5. การบริหารงบประมาณด้วยความโปร่งใส และสามารถ ตรวจสอบได้	4.84	0.386	มากที่สุด
รวม	4.76	0.387	มากที่สุด

จากตาราง 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านความสามารถตรวจสอบได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบริหารงบประมาณด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ

มากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) รองลงมา ได้แก่ การจัดทำรายงานการเงิน ผลการใช้จ่ายงบประมาณ โดยเน้นความถูกต้อง ครบถ้วน สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$) การปฏิบัติงานตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ รวมถึงหลักการบริหารความเสี่ยง ส่งผลให้ รายงานทางการเงินสามารถตรวจสอบเอกสารและหลักฐานการดำเนินงานได้ มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$) การตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$) และการมอบหมายให้ปฏิบัติงานที่สามารถ ตรวจสอบผลการดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) ตามลำดับ

ตาราง 10 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านระยะเวลา

ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านระยะเวลา	\bar{X}	S.D.	แปล
1. การปฏิบัติงานตามกรอบระยะเวลาตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	4.72	0.475	มากที่สุด
2. การปฏิบัติงานได้ตามขั้นตอน หรือแผนงานที่กำหนด ทันต่อเวลาและมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน	4.66	0.511	
3. การปฏิบัติงานโดยลดขั้นตอนและระยะเวลา การปฏิบัติงานลงได้อย่างเหมาะสม	4.49	0.640	มากที่สุด
4. การปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ส่งผลให้ การดำเนินงานเสร็จทันตามกำหนดเวลา	4.67	0.544	มากที่สุด
5. การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อให้ปฏิบัติงานได้ทันเวลาตามกำหนดเวลา	4.58	0.595	มากที่สุด
รวม	4.62	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน ด้านระยะเวลา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) การปฏิบัติงานตามกรอบระยะเวลา ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) รองลงมา ได้แก่ การปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ ข้อบังคับส่งผลให้การดำเนินงานเสร็จทันตามกำหนดเวลา มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) การปฏิบัติงานได้ตามขั้นตอน หรือแผนงาน ที่กำหนดทันต่อเวลาและมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อให้ปฏิบัติงานได้ทันเวลา

ตามกำหนดเวลา มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) และการปฏิบัติงาน โดยขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงานลงได้อย่างเหมาะสม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ

การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยง ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงาน ในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ดังต่อไปนี้

สมมติฐานการวิจัย H1: ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

H1a: ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

H1b: ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

H1c: ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

H1d: ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

H1e: ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

ซึ่งก่อนที่จะทำการวิเคราะห์โดยวิธีถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) จำเป็นต้องมีการทดสอบข้อมูลตามเงื่อนไขข้อตกลงเบื้องต้นก่อนที่จะทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อทดสอบว่า ข้อมูลที่นำมาใช้นั้นมีความเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบค่าความคลาดเคลื่อนต้องเป็นอิสระต่อกัน โดยค่าความคลาดเคลื่อนต้องมีการแจกแจงเป็นแบบปกติ และค่าความคลาดเคลื่อนต้องเป็นอิสระต่อกัน รวมถึงผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระด้วยวิธีการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation) และการตรวจสอบ Multicollinearity ซึ่งเป็นข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ดังต่อไปนี้

การตรวจสอบค่าความคลาดเคลื่อนจะต้องมีการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution)

โดยการวิเคราะห์ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ของปัจจัยการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ผลจากการวิเคราะห์การแจกแจงข้อมูล พบว่า ค่าความเบ้อยู่ระหว่าง -1.916 ถึง -0.849 และค่าความโด่งอยู่ระหว่าง -0.258 ถึง 4.264 ซึ่งค่าความเบ้ (Skewness) อยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 และค่าความโด่ง (Kurtosis) อยู่ระหว่าง -10 ถึง +10 แสดงว่า ตัวแปรมีการแจกแจงข้อมูลแบบปกติ (Kline, 2011) ซึ่งอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สำหรับการวิเคราะห์ที่ต้องการสมมติฐานของการแจกแจงแบบปกติ

ตาราง 11 แสดงค่าความเบ้และค่าความโด่งของตัวแปร

ตัวแปรสังเกต	ค่าความเบ้ (Skewness)	ค่าความโด่ง (Kurtosis)
ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์	-1.213	1.892
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ	-1.215	1.331
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน	-0.886	0.008
ความเสี่ยงด้านการเงิน	-1.916	4.264
ความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	-0.849	-0.258
ประสิทธิภาพด้านความถูกต้อง ครบถ้วน	-0.905	-0.153
ประสิทธิภาพด้านความสามารถตรวจสอบได้	-1.675	2.382
ประสิทธิภาพด้านระยะเวลา	-1.181	0.664

การตรวจสอบค่าความคลาดเคลื่อน โดยการตรวจสอบค่า Durbin-Watson Statistic

การตรวจสอบความเป็นอิสระกันของค่าความคลาดเคลื่อน เป็นการทดสอบว่า ตัวแปรอิสระ มีความสัมพันธ์ภายในตัวเองหรือไม่ โดยพิจารณาจากค่า Durbin-Watson มีค่า 1.933 อยู่ในช่วงใกล้เคียง 2.0 ซึ่งหมายถึงค่าความคลาดเคลื่อนมีความเป็นอิสระกัน อย่างเพียงพอไม่มีปัญหา Autocorrelation ระหว่างตัวแปรอิสระ (กัลยา วานิชย์บัญชา และจิตา วานิชย์บัญชา, 2561)

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิติ โดยอาศัยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว ดำเนินการโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) โดยแทนด้วยสัญลักษณ์ “r” ซึ่งมีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง -1 ถึง 1 ทั้งนี้ หากพบค่า r มีแนวโน้มเข้าใกล้ -1 แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม แต่หากค่า r

มีแนวโน้มเข้าใกล้ 1 แสดงถึงความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันระหว่างตัวแปรทั้งสอง ส่วนค่า r ที่เข้าใกล้ 0 บ่งชี้ถึงความสัมพันธ์ที่อยู่ในระดับต่ำหรือไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับการแปลผลระดับความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (อนูวัตี คุณแก้ว, 2562) โดยกำหนดแนวทางในการแปลผล ดังนี้

0.8–1.00	แสดงว่า	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
0.6–0.79	แสดงว่า	มีความสัมพันธ์กันสูง
0.4–0.59	แสดงว่า	มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
0.2–0.39	แสดงว่า	มีความสัมพันธ์กันต่ำ
0.1–0.19	แสดงว่า	มีความสัมพันธ์กันต่ำมาก
0.00	แสดงว่า	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตาราง 12 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละคู่

ตัวแปรอิสระ		X_1	X_2	X_3	X_4	X_5
การบริหารความเสี่ยง ด้านยุทธศาสตร์	X_1	1				
การบริหารความเสี่ยง ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบ	X_2	0.855**	1			
การบริหารความเสี่ยง ด้านการดำเนินงาน	X_3	0.690**	0.747**	1		
การบริหารความเสี่ยง ด้านการเงิน	X_4	0.753**	0.806**	0.653**	1	
การบริหารความเสี่ยง ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	X_5	0.678**	0.734**	0.822**	0.696**	1

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 12 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละคู่ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่าง 2 ตัวแปร มีค่าอยู่ระหว่าง 0.653–0.855 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ในเชิงบวกระหว่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งบ่งชี้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอยู่ในระดับสูงถึงสูงมาก แสดงให้เห็นว่า การบริหารความเสี่ยงในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน กล่าวคือ

หากมีการบริหารความเสี่ยงในด้านใดด้านหนึ่งอย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลให้การบริหารความเสี่ยงในด้านอื่น ๆ มีแนวโน้มที่จะมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นตามไปด้วย (อนุวัติ คุณแก้ว, 2562)

การตรวจสอบข้อตกลงความเป็นพหุสัมพันธ์ร่วมหรือภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เป็นเทคนิคทางสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระตั้งแต่สองตัวขึ้นไปกับตัวแปรตามหนึ่งตัว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาว่า ตัวแปรอิสระใดสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ในการตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) จะพิจารณาจากค่าความทนต่อการเปลี่ยนแปลง (Tolerance) และค่าสัมประสิทธิ์การขยายความแปรปรวน (Variance Inflation Factor: VIF) โดยกำหนดเกณฑ์ว่า ค่า Tolerance ต้องมีค่ามากกว่า 0.01 และค่า VIF ต้องไม่เกิน 10 เพื่อให้มั่นใจว่าตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิเคราะห์ ไม่มีปัญหา Multicollinearity ที่อาจส่งผลกระทบต่อความแม่นยำ

ตาราง 13 แสดงการตรวจสอบค่า Tolerance และค่า VIF

ตัวแปรอิสระ	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
การบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์	0.253	3.950
การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ	0.183	5.454
การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน	0.277	3.615
การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน	0.315	3.172
การบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	0.275	3.632

จากตาราง 13 แสดงผลการตรวจสอบความเป็นพหุสัมพันธ์ (Multicollinearity) โดยพิจารณาจากค่า Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (VIF) พบว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดมีค่า Tolerance อยู่ระหว่าง 0.183-0.315 และมีค่า VIF อยู่ระหว่าง 3.172-5.454 ซึ่งอยู่ภายใต้เกณฑ์ที่กำหนด กล่าวคือ ค่า Tolerance ต้องมากกว่า 0.01 และค่า VIF ต้องไม่เกิน 10 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดไม่มีปัญหาเรื่องพหุสัมพันธ์ร่วมเส้นตรงพหุ จึงสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณได้อย่างเหมาะสม

การวิเคราะห์ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้วิจัยใช้สถิติ

การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย และค่า p-value ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

ตัวแปรอิสระ	b	Std. Error	β	t	p-value
Constant	1.652	.183		9.024	.000*
X_1 : การบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์	-.013	0.55	-0.21	-.230	.818
X_2 : การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ	.101	.070	.151	1.429	.155
X_3 : การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน	.301	0.65	.401	4.649	.000*
X_4 : การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน	.245	0.61	.324	4.017	.000*
X_5 : การบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	0.29	0.49	.051	.590	.556
R = 0.819 R² = 0.671 Adjusted R² = 0.661 SE = 23.77					

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 14 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ R^2 เท่ากับ 0.671 ซึ่งแปลความหมายได้ว่า ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยง ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน และปัจจัยการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม คิดเป็นร้อยละ 67.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อย่างไรก็ตาม ค่าความแปรปรวนของประสิทธิภาพการดำเนินงาน จำนวนร้อยละ 32.9 อาจเกิดจากปัจจัยอื่นที่ไม่ได้รวมอยู่ในการวิจัย

ครั้งนี้ เช่น ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์กร สภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือปัจจัยเชิงพฤติกรรมของบุคคล

เมื่อพิจารณาน้ำหนักของปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม สามารถวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า

1. ตัวแปรความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ -0.013 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ -0.021 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -0.230 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.818 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า การบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ไม่มีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

2. ตัวแปรความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.101 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.151 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 1.429 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.155 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบไม่มีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

3. ตัวแปรความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.301 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.401 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 4.649 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานมีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

4. ตัวแปรความเสี่ยงด้านการเงิน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.245 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.324 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 4.017 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินมีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

5. ตัวแปรความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.029 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.051 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 0.590 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.556 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า การบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่มีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y = 1.652 + 0.401(X_3) + 0.324(X_4)$$

จากการทดลองสมมติฐานที่ 1 พบว่ามีตัวแปรอิสระเพียง 2 ตัวแปร ได้แก่ การบริหารความเสี่ยงด้านดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้

สมมติฐาน 1c ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า ค่า p-value = 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 นั่นคือ การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยของการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน เท่ากับ 0.401 อธิบายได้ว่า หากการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานเพิ่มขึ้น 1 ส่วน (เมื่อควบคุมตัวแปรอื่นไว้คงที่) จะทำให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย 0.401

ส่วนสมมติฐาน 1d ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า ค่า p-value = 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 นั่นคือ การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยของการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน เท่ากับ 0.324 อธิบายได้ว่า หากการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินเพิ่มขึ้น 1 ส่วน (เมื่อควบคุมตัวแปรอื่นไว้คงที่) จะทำให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย 0.324

ส่วนตัวแปรอีก 3 ตัว ไม่พบอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ สมมติฐาน 1a ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ พบว่า ค่า p-value = 0.818 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี

สมมติฐาน 1b ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ พบว่า ค่า p-value = 0.155 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี

สมมติฐาน 1e ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ค่า p-value = 0.556 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี

ตาราง 15 แสดงสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
H1: ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม	
H1a: ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม	ปฏิเสธ
H1b: ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม	ปฏิเสธ
H1c: ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม	ยอมรับ

ตาราง 15 (ต่อ)

สมมุติฐาน	ผลการทดสอบสมมุติฐาน
H1d: ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม	ยอมรับ
H1e: ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม	ปฏิเสธ

ผลการทดสอบสมมุติฐานตาราง 15 สรุปได้ว่า ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (H1c) มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม และปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน (H1d) มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ในขณะที่ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ (H1a) ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ (H1b) ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม และปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (H1e) ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

ตอนที่ 5 ผลการเสนอแนะทางการบริหารความเสี่ยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้

1. แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า ผู้ให้ข้อเสนอแนะ 5 จาก 15 ราย (ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 2, 5, 9, 12

และ 15) มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งประกอบด้วย 2 แนวทางย่อย ดังนี้

1.1 แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคู่มือ กฎหมาย ระเบียบ เพื่อให้การปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน พบว่า ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 5 และ 9 ที่ได้กล่าวถึงการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ดังตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

“การฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ อันเกิดจากความเข้าใจคลาดเคลื่อนในระเบียบ อาจทำให้การปฏิบัติงานไม่ถูกต้องส่งผลกระทบต่อตามมา”

ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 5, 2568

“ควรมีการปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานตามระเบียบ กฎหมาย และแนวทางปฏิบัติที่มีการเปลี่ยนแปลง รวมถึงจัดให้มีช่องทางขอคำปรึกษาเมื่อพบข้อสงสัยระหว่างปฏิบัติงาน”

ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 9, 2568

ดังนั้น แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ในประเด็นการปฏิบัติตามคู่มือ กฎหมาย ระเบียบ มีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความถูกต้อง โปร่งใส และความน่าเชื่อถือของข้อมูล รวมทั้งช่วยป้องกันไม่ให้เกิดความผิดพลาดที่อาจนำไปสู่ความเสียหายต่อหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ทั้งทางกฎหมาย และภาพลักษณ์ขององค์กร การมีคู่มือและแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชียึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกัน รวมถึงการทบทวน การปรับปรุงคู่มือให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย จะสามารถลดความสับสน ความผิดพลาด เสริมสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดจากความเข้าใจผิด หรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างครบถ้วนทันสมัย ตรวจสอบการปฏิบัติงานได้ เป็นต้น

1.2 แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจต่อการปฏิบัติงาน การติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานตามระเบียบและกรอบระยะเวลาที่กำหนด พบว่า ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 2, 12

และ 15 ที่ได้กล่าวถึงการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจต่อการปฏิบัติงานปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ดังตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

“การจัดอบรมอย่างสม่ำเสมอโดยเน้นกรณีศึกษา จะช่วยเสริมสร้างทักษะให้เจ้าหน้าที่ได้”

ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 2, 2568

“ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยลดความผิดพลาดในการทำงาน”

ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 12, 2568

“การติดตามตรวจสอบโดยผู้บังคับบัญชา ทำให้ช่วยลดความเสี่ยงการส่งข้อมูลล่าช้าไม่ทันตามกำหนด”

ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 15, 2568

ดังนั้น แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ โดยการจัดอบรมเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง มีการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามคู่มือ มีความสำคัญให้แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม เป็นการเพิ่มความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยการอบรมช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจข้อกำหนดของกฎหมาย ระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง ลดความคลาดเคลื่อนและป้องกันการปฏิบัติงานที่ผิดพลาด เป็นต้น ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ได้รับการฝึกอบรมมีแนวโน้มปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามระเบียบมากขึ้น ส่งผลต่อการลดความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบต่อไป

2. แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่าผู้ให้ข้อเสนอแนะ 4 จาก 15 ราย (ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 1, 8, 11 และ 14) มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งประกอบด้วย 2 แนวทางย่อย ดังนี้

2.1 แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับมาตรการป้องกัน กำกับดูแลอาคาร สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ รวมถึงการตรวจสอบเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้น พบว่า ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 1 และ 11 ที่ได้กล่าวถึงการปฏิบัติงานด้านการดำเนินงานในมาตรการป้องกัน กำกับดูแลของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ดังตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

“ควรติดตั้งหรือบำรุงรักษาระบบสัญญาณเตือนภัยอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันการเข้าถึงข้อมูลทางการเงินหรือเอกสารทางบัญชี”

ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 1, 2568

“จัดทำแผนหรือแนวทางปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุไฟไหม้ หรือบุกรุก โดยอาจส่งผลกระทบต่อข้อมูลทางการเงิน”

ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 11, 2568

ดังนั้น แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับมาตรการป้องกัน กำกับดูแลอาคาร สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ในหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากหากหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมมีการวางมาตรการป้องกันที่ชัดเจน เช่น การติดตั้งระบบเตือนภัย การบำรุงรักษาอุปกรณ์ หรือการจัดทำแผนรับมือเหตุฉุกเฉิน จะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี เป็นต้น อีกทั้งยังเป็นแนวทางที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากเหตุการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ภัยพิบัติ ไฟไหม้ หรือการบุกรุก

2.2 แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับการกำหนดพื้นที่เพื่อการรักษาความปลอดภัยห้องเก็บเอกสารทางบัญชี และเอกสารทางการเงินต่าง ๆ ให้เป็นพื้นที่ควบคุมที่บุคคลภายนอกไม่สามารถเข้าถึงได้โดยอิสระ พบว่า ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 8 และ 14 ที่ได้กล่าวถึงการกำหนดพื้นที่เพื่อการรักษาความปลอดภัย ดังตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

“ควรจัดให้มีพื้นที่จัดเก็บเอกสารสำคัญ เช่น ใบสำคัญทางการเงิน เพื่อจำกัดการเข้าถึงของบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง”

ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 8, 2568

“ควรมีการกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงเอกสารทางการเงินให้เฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องเท่านั้น”

ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 14, 2568

ดังนั้น แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับการกำหนดพื้นที่เพื่อการรักษาความปลอดภัย ในหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม มีความสำคัญ เนื่องจากการที่บุคคลภายนอกสามารถเข้าถึงเอกสารทางการเงินได้โดยเสรี อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อข้อมูลรั่วไหล การเปลี่ยนแปลงข้อมูล หรือแม้แต่การทำลายหลักฐานสำคัญ เป็นต้น เมื่อมีการจัดสรรพื้นที่เพื่อจัดเก็บเอกสารและมีการควบคุมการเข้าถึงอย่างเป็นระบบ จะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือในกระบวนการทำงานซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก ซึ่งหากไม่มีการกำหนดสิทธิ์การเข้าถึง อาจเกิดกรณีเอกสารถูกเปลี่ยนแปลงโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งนำไปสู่การทุจริตหรือความเสียหาย

3. แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่าผู้ให้ข้อเสนอแนะ 2 จาก 15 ราย (ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 4 และ 10) มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งประกอบด้วย 2 แนวทางย่อย ดังนี้

3.1 แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินเกี่ยวกับการตรวจสอบ และติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบ แนวทางและหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินงบประมาณอย่างเคร่งครัดและรัดกุม พบว่า ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 4 ที่ได้กล่าวถึงการตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามระเบียบและแนวทาง ดังตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

“ไม่มีการควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ทำให้ไม่เป็นไปตามระเบียบหรือแนวทางที่กำหนด”

ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 4, 2568

ดังนั้น แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินเกี่ยวกับการตรวจสอบ และติดตามการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบ แนวทางและหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายงบประมาณอย่างเคร่งครัดและรัดกุม ของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อป้องกันการใช้จ่ายที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ ซึ่งหากขาดการควบคุมหรือขาดการตรวจสอบอย่างเข้มงวด อาจนำไปสู่การใช้จ่ายผิดประเภท ผิดวัตถุประสงค์ หรือไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เป็นต้น การมีแนวทางที่ชัดเจนและปฏิบัติตาม

อย่างเคร่งครัด ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรับผิดชอบในการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส

3.2 แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินเกี่ยวกับระบบควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ รวมทั้งมีมาตรการสอดส่องดูแล เพื่อป้องกันการทุจริตหรือแจ้งเบาะแสการกระทำการทุจริต พบว่า ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 10 ที่ได้กล่าวถึงระบบควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ รวมทั้งมีมาตรการสอดส่องดูแล ดังตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

“ผู้บังคับบัญชาในลำดับที่สูงขึ้นไม่ได้มีพื้นฐานความรู้เฉพาะด้าน จึงขาดการกำกับดูแล สอดส่องและไม่มี การตรวจสอบ”

ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 10, 2568

ดังนั้น แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินเกี่ยวกับระบบควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ รวมทั้งมีมาตรการสอดส่องดูแล เพื่อป้องกันการทุจริตหรือแจ้งเบาะแสการกระทำการทุจริต มีความสำคัญ เนื่องจากการที่ผู้บังคับบัญชาไม่มีความรู้เฉพาะด้าน ส่งผลให้ไม่สามารถประเมิน ตรวจสอบหรือกำกับดูแล การดำเนินการด้านการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจทำให้เกิดการนำไปสู่การทุจริต การปกปิดข้อมูล หรือความผิดพลาดโดยไม่ตั้งใจ เป็นต้น รวมทั้งการขาดความสามารถในการตรวจสอบ การกำกับติดตามหรือการวิเคราะห์ข้อมูลไม่สามารถทำงานได้อย่างแท้จริง ส่งผลต่อประสิทธิภาพของมาตรการป้องกันการทุจริต

4. แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า ผู้ให้ข้อเสนอแนะ 3 จาก 15 ราย (ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 3, 6 และ 13) มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งประกอบด้วย 2 แนวทางย่อย ดังนี้

4.1 แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจให้ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาทักษะด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การมอบหมายหน้าที่กำกับ ดูแล รับผิดชอบในการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 3 และ 6 ได้กล่าวถึง การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาทักษะด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การมอบหมายให้ผู้ปฏิบัติงานกำกับ ดูแล รับผิดชอบในการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังตัวอย่างข้อความ ต่อไปนี้

“ควรออกแบบระบบที่ใช้งานที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกบัญชีที่ใช้ในปัจจุบันให้มีการตรวจสอบความถูกต้องก่อนบันทึกข้อมูล”

ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 3, 2568

“จัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะระบบที่เกี่ยวข้องกับด้านการเงิน บัญชี”

ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 6, 2568

ดังนั้น แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจให้ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาทักษะด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การมอบหมายหน้าที่ กำกับ ดูแล รับผิดชอบในการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม มีความสำคัญ เนื่องจากการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และรับผิดชอบในการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถลดความเสี่ยงจากข้อผิดพลาดในการบันทึกข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ที่อาจส่งผลกระทบต่อความถูกต้องของรายงานทางการเงิน เป็นต้น รวมถึงหากผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศจะช่วยให้หน่วยงานมีความคล่องตัวในการสับเปลี่ยนหน้าที่การปฏิบัติงานรองรับการเปลี่ยนแปลงของระบบและเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หากไม่มีการส่งเสริมความรู้และการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง อาจไม่สามารถปรับตัวกับเทคโนโลยีระบบใหม่ ๆ ได้ทัน

4.2 แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการป้องกันการนำเข้าสู่ข้อมูลที่ผิดพลาดของการปฏิบัติงานในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การกำหนดแผนหรือแนวทางในการดำเนินงาน พบว่า ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 13 ได้กล่าวถึง การนำเข้าสู่ข้อมูลที่ผิดพลาดของการปฏิบัติงานในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

“ควรสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับเข้าใจเรื่องความปลอดภัยของข้อมูล และผลกระทบจากความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี”

ผู้ให้ข้อเสนอแนะคนที่ 13, 2568

ดังนั้น แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการป้องกันการนำเข้าสู่ข้อมูลที่ผิดพลาดของการปฏิบัติงานในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การกำหนดแผนหรือแนวทางในการดำเนินงาน มีความสำคัญ เนื่องจากการป้อนข้อมูลผิดพลาดในการปฏิบัติงาน อาจส่งผลกระทบต่อความถูกต้องของการตัดสินใจในการรายงานผล หรือการบริหารงบประมาณ หากไม่มี

แนวทางป้องกันที่ชัดเจน อาจนำไปสู่ความเสียหายต่อการตัดสินใจระดับองค์กร เป็นต้น การสร้างความตระหนักรู้ให้มีความสำคัญต่อข้อมูลที่ถูกต้องและปลอดภัยเพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติงาน มีความระมัดระวังในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น รวมถึงการตรวจสอบข้อมูลก่อนบันทึกในระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันความผิดพลาดในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม โดยผู้วิจัยได้นำเสนอ ดังรายละเอียดดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 166 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 89.8 มีอายุระหว่าง 30-40 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 41.6 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5 โดยดำรงตำแหน่งนักวิชาการเงินและบัญชี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 83.7 ระดับชำนาญการพิเศษ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 และมีประสบการณ์การทำงานด้านการเงินและบัญชีอยู่ในช่วง 6-10 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม สามารถสรุปผลการศึกษาปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยง ทั้ง 5 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย จะพบว่าการตรวจสอบ และจัดทำทะเบียนคุมเงินงบประมาณ เพื่อควบคุมการเบิกจ่ายให้อยู่ในวงเงินที่ได้รับตามประเภทของค่าใช้จ่าย งานกิจกรรม และโครงการที่ได้รับจัดสรร มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การตรวจสอบและติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบแนวทางและหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินงบประมาณอย่างเคร่งครัดและรัดกุม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ระบบควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบรวมทั้งมีมาตรการสอดส่องดูแล เพื่อป้องกัน

การทุจริตหรือแจ้งเบาะแสการกระทำการทุจริต มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด การส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณตามหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้านวินัยจรรยาบรรณแก่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้ตระหนักถึงผลกระทบหรือบทลงโทษของการกระทำการทุจริต มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย จะพบว่า การกำหนดพื้นที่เพื่อการรักษาความปลอดภัย มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ มาตรการเกี่ยวกับการกำกับดูแลอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มาตรการป้องกัน กำกับดูแลและตรวจสอบเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นภายในหน่วยงาน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางการซักซ้อมและเสริมสร้างทักษะด้านการรักษาความปลอดภัย มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และแนวทางการซักซ้อมและเสริมสร้างทักษะด้านการรักษาความปลอดภัย มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย จะพบว่า การควบคุมและตรวจสอบการบันทึกบัญชี การรับจ่าย การปฏิบัติงานตามระเบียบและกรอบระยะเวลาที่กำหนด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลการปฏิบัติงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จัดทำคำสั่ง หรือประกาศกรอบระยะเวลาการปฏิบัติงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ และถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบที่ถูกต้อง ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานแก่บุคลากร และมีการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามคู่มือ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

การบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย จะพบว่า การกำหนดมาตรการในการกำกับ ตรวจสอบและรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชา มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การวางแผน และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี พร้อมทั้งมีการกำกับ ตรวจสอบอย่างเคร่งครัด และมีผู้รับผิดชอบ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด กระบวนการติดตาม กำกับดูแล ทุกลำดับขั้นเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด การเผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน

ได้รับทราบ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และการทบทวนและปรับปรุงแผนปฏิบัติการให้สอดคล้อง เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

การบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย จะพบว่า การมอบหมายให้มีผู้ปฏิบัติงาน มีหน้าที่กำกับ ดูแล รับผิดชอบในการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้ผู้ปฏิบัติงาน พัฒนาทักษะด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด การกำหนดมาตรการป้องกันการจัดการข้อมูลส่วนบุคคลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อป้องกันการรั่วไหลข้อมูลสำคัญของหน่วยงาน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มาตรการป้องกันการนำเข้าข้อมูลที่ผิดพลาดของการปฏิบัติงานในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และการกำหนดแผนหรือแนวทางในการดำเนินงาน หากเกิดกรณีไฟฟ้าดับกะทันหัน หรือภัยพิบัติอื่น ๆ เพื่อลดความเสียหายต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ส่วนปัจจัยประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม สามารถสรุปผลการศึกษาทั้ง 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านความถูกต้อง ครบถ้วน ด้านความสามารถตรวจสอบได้ และด้านระยะเวลา สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านความถูกต้อง ครบถ้วน ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย จะพบว่า หลักความถูกต้อง ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงาน และหลักการบริหารความเสี่ยง ส่งผลให้การดำเนินงานมีความถูกต้อง แม่นยำ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างดี ส่งผลให้การดำเนินงานมีความถูกต้อง แม่นยำ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพถูกต้องมากยิ่งขึ้น มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และการให้คำแนะนำ ตอบข้อซักถาม หรือให้บริการประชาชนได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านความสามารถตรวจสอบได้ ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย จะพบว่า การบริหารงบประมาณด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การจัดทำรายงานการเงิน ผลการใช้จ่ายงบประมาณโดยเน้นความถูกต้อง ครบถ้วน สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด การปฏิบัติงานตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับรวมถึงหลักการบริหารความเสี่ยง ส่งผลให้รายงานทางการเงินสามารถตรวจสอบเอกสาร

และหลักฐานการดำเนินงานได้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และการมอบหมายให้ปฏิบัติงานที่สามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านระยะเวลา ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย จะพบว่า การปฏิบัติงานตามกรอบระยะเวลา ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การปฏิบัติงานตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับส่งผลให้การดำเนินงานเสร็จทันตามกำหนดเวลา มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด การปฏิบัติงานได้ตามขั้นตอน หรือแผนงานที่กำหนด ทันต่อเวลาและมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อให้ปฏิบัติงานได้ทันเวลาตามกำหนดเวลา มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และการปฏิบัติงานโดยลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงาน ลงได้อย่างเหมาะสม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพ การดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ แนวทางการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน และบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้

1. แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ การวิเคราะห์ ข้อมูลในส่วนคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหาร ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน ของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า ผู้ให้ข้อเสนอแนะ 5 จาก 15 ราย มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติ ตามกฎหมายและระเบียบของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน ศาลยุติธรรม ซึ่งประกอบด้วย 2 แนวทางย่อย ดังนี้

1.1 แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการ ปฏิบัติตามคู่มือ กฎหมาย ระเบียบ เพื่อให้การปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน ของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ในประเด็น การปฏิบัติตามคู่มือ กฎหมาย ระเบียบ มีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นปัจจัยที่มีผลต่อ ความถูกต้อง โปร่งใส และความน่าเชื่อถือของข้อมูล รวมทั้งช่วยป้องกันไม่ให้เกิดความผิดพลาด ที่อาจนำไปสู่ความเสียหายต่อหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ทั้งทางกฎหมาย

และภาพลักษณ์ขององค์กร การมีคู่มือและแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชียึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกัน รวมถึงการทบทวน การปรับปรุงคู่มือให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย จะสามารถลดความสับสน ความผิดพลาด เสริมสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดจากความเข้าใจผิด หรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างครบถ้วนทันสมัย ตรวจสอบการปฏิบัติงานได้

1.2 แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจต่อการปฏิบัติงาน การติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามคู่มือ การปฏิบัติงานตามระเบียบและกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยการจัดอบรมเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง มีการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามคู่มือ มีความสำคัญให้แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม เป็นการเพิ่มความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยการอบรมช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจข้อกำหนดของกฎหมาย ระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง ลดความคลาดเคลื่อนและป้องกันการปฏิบัติงานที่ผิดพลาด เป็นต้น ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ได้รับการฝึกอบรมมีแนวโน้มปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามระเบียบมากขึ้น ส่งผลต่อการลดความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

2. แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า ผู้ให้ข้อเสนอแนะ 4 จาก 15 ราย มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งประกอบด้วย 2 แนวทางย่อย ดังนี้

2.1 แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับมาตรการป้องกัน กำกับดูแลอาคาร สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ รวมถึงการตรวจสอบเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นในหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากหากหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมมีการวางมาตรการป้องกันที่ชัดเจน เช่น การติดตั้งระบบเตือนภัย การบำรุงรักษาอุปกรณ์ หรือการจัดทำแผนรับมือเหตุฉุกเฉิน จะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี เป็นต้น อีกทั้งยังเป็นแนวทางที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากเหตุการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ภัยพิบัติ ไฟไหม้ หรือการบุกรุก

2.2 แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับการกำหนดพื้นที่เพื่อการรักษาความปลอดภัยห้องเก็บเอกสารทางบัญชี และเอกสารทางการเงินต่าง ๆ ให้เป็นพื้นที่ควบคุมที่บุคคลภายนอกไม่สามารถเข้าถึงได้โดยอิสระในหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

มีความสำคัญ เนื่องจากการที่บุคคลภายนอกสามารถเข้าถึงเอกสารทางการเงินได้โดยเสรี อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อข้อมูลรั่วไหล การเปลี่ยนแปลงข้อมูล หรือแม้แต่การทำลายหลักฐานสำคัญ เป็นต้น เมื่อมีการจัดสรรพื้นที่เพื่อจัดเก็บเอกสารและมีการควบคุมการเข้าถึงอย่างเป็นระบบ จะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือในกระบวนการทำงานซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก ซึ่งหากไม่มีการกำหนดสิทธิ์การเข้าถึง อาจเกิดกรณีเอกสารถูกเปลี่ยนแปลงโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งนำไปสู่การทุจริตหรือความเสียหาย

3. แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า ผู้ให้ข้อเสนอแนะ 2 จาก 15 ราย มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งประกอบด้วย 2 แนวทางย่อย ดังนี้

3.1 แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินเกี่ยวกับการตรวจสอบ และติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบ แนวทางและหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินงบประมาณอย่างเคร่งครัดและรัดกุมของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อป้องกันการใช้จ่ายที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ ซึ่งหากขาดการควบคุมหรือขาดการตรวจสอบอย่างเข้มงวด อาจนำไปสู่การใช้จ่ายผิดประเภท ผิดวัตถุประสงค์หรือไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เป็นต้น การมีแนวทางที่ชัดเจนและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรับผิดชอบในการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส

3.2 แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินเกี่ยวกับระบบควบคุม ป้องกันตรวจสอบ รวมทั้งมีมาตรการสอดส่องดูแล เพื่อป้องกันการทุจริตหรือแจ้งเบาะแสการกระทำการทุจริตของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม มีความสำคัญ เนื่องจากการที่ผู้บังคับบัญชาไม่มีความรู้เฉพาะด้าน ส่งผลให้ไม่สามารถประเมินตรวจสอบหรือกำกับดูแล การดำเนินการด้านการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจทำให้เกิดการนำไปสู่การทุจริต การปกปิดข้อมูล หรือความผิดพลาดโดยไม่ตั้งใจ เป็นต้น รวมทั้งการขาดความสามารถในการตรวจสอบ การกำกับติดตามหรือการวิเคราะห์ข้อมูลไม่สามารถทำงานได้อย่างแท้จริง ส่งผลต่อประสิทธิภาพของมาตรการป้องกันการทุจริต

4. แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า ผู้ให้ข้อเสนอแนะ

3 จาก 15 ราย มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งประกอบด้วย 2 แนวทางย่อย ดังนี้

4.1 แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจให้ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาทักษะด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การมอบหมายหน้าที่กำกับ ดูแล รับผิดชอบในการใช้งานระบบเทคโนโลยีของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม มีความสำคัญ เนื่องจากการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และรับผิดชอบในการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถลดความเสี่ยงจากข้อผิดพลาดในการบันทึกข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ที่อาจส่งผลกระทบต่อความถูกต้องของรายงานทางการเงิน เป็นต้น รวมถึงหากผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศจะช่วยให้หน่วยงานมีความคล่องตัวในการปรับเปลี่ยนหน้าที่การปฏิบัติงาน รongรับการเปลี่ยนแปลงของระบบและเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หากไม่มีการส่งเสริมความรู้และการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง อาจไม่สามารถปรับตัวกับเทคโนโลยีระบบใหม่ ๆ ได้ทัน

4.2 แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการป้องกันการนำเข้าสู่ข้อมูลที่ผิดพลาดของการปฏิบัติงานในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การกำหนดแผนหรือแนวทางในการดำเนินงาน ของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม มีความสำคัญ เนื่องจากการป้อนข้อมูลผิดพลาดในการปฏิบัติงานอาจส่งผลกระทบต่อความถูกต้องของการตัดสินใจในการรายงานผล หรือการบริหารงบประมาณ หากไม่มีแนวทางป้องกันที่ชัดเจน อาจนำไปสู่ความเสียหายต่อการตัดสินใจระดับองค์กร เป็นต้น การสร้างความตระหนักรู้ให้มีความสำคัญต่อข้อมูลที่ถูกต้องและปลอดภัยเพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานมีความระมัดระวังในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น รวมถึงการตรวจสอบข้อมูลก่อนบันทึกในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันความผิดพลาดในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการวิจัย พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 30-40 ปี มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งนักวิชาการการเงินและบัญชี ระดับชำนาญการพิเศษ และมีประสบการณ์การทำงานด้านการเงินและบัญชีอยู่ในช่วง 6-10 ปี

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงาน

ด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ทั้ง 5 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านยุทธศาสตร์ ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน และ ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด แสดงถึงการให้ความสำคัญอย่างสูงในทุกด้านของการบริหารความเสี่ยง โดยเฉพาะด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน และการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ที่มีผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพการทำงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, 2017) ที่ระบุว่า องค์กรควรให้ความสำคัญกับการประเมินความเสี่ยงในทุกด้านและนำไปสู่การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ที่ช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยจะแบ่งประเด็นในการอธิบายผลจากการศึกษาวิจัย ดังนี้

การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ทั้งด้านความถูกต้อง ครบถ้วน ความสามารถในการตรวจสอบได้ และด้านระยะเวลา โดยหน่วยงานมีการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณให้อยู่ในวงเงินและประเภทค่าใช้จ่ายที่กำหนด มีระบบควบคุม ตรวจสอบ และมาตรการป้องกันการทุจริต รวมถึงการส่งเสริมความรู้ด้านวินัยและจริยธรรม ส่งผลให้การดำเนินงานด้านการเงินและบัญชีเป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ และลดขั้นตอนการทำงาน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถจัดทำรายงานการเงินได้อย่างแม่นยำและใช้เวลาอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรวัฒน์ ธีวรัตน์โกศิน (2564) ผลการศึกษา พบว่า ความสำคัญของการจัดการความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงิน ล้วนมีผลเชิงบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินทุกมิติ การที่องค์กรสามารถประเมินความเสี่ยงทางการเงินได้อย่างถูกต้องและทันท่วงที ช่วยให้ผู้บริหารสามารถกำหนดกลยุทธ์และมาตรการรับมือความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดโอกาสการเกิดความผิดพลาดและความสูญเสียที่อาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน ขณะเดียวกัน การมีระบบสารสนเทศและการสื่อสารที่โปร่งใส ถูกต้อง และทันเวลา ช่วยให้การทำงานด้านการเงินมีความแม่นยำ สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี อีกทั้งยังสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรธิดา สีคำ (2560) ผลการศึกษา พบว่า การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและการปฏิบัติตามกฎระเบียบมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า องค์กรธุรกิจที่ดำเนินงานในตลาดทุนจำเป็นต้องมีระบบการบริหารความเสี่ยงที่รัดกุมและทันสมัย ทั้งนี้กระบวนการตรวจสอบภายในยังเป็นเครื่องมือสำคัญ ที่ช่วยให้องค์กรสามารถวางแผนการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบที่สะท้อนความถูกต้องและความโปร่งใส อีกทั้งยังช่วยกำกับให้การดำเนินงานสอดคล้องกับกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพร ดวงเกตุ (2562) การศึกษา พบว่า การบริหาร

ความเสี่ยงด้านการเงินและการปฏิบัติตามกฎระเบียบมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยเฉพาะในกระบวนการเบิกจ่ายเงินที่มีการตรวจสอบเอกสารอย่างรัดกุมและมีระบบควบคุมภายในทางการเงินที่ดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้กระบวนการใช้งบประมาณมีความโปร่งใส ลดความเสี่ยงด้านการทุจริตและความผิดพลาดทางการเงิน ขณะเดียวกัน การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบยังช่วยเสริมสร้างวินัยและความตระหนักในการปฏิบัติงานของบุคลากร ทำให้การดำเนินงานด้านงบประมาณมีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดและสามารถควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ทั้งด้านความถูกต้อง ครบถ้วน ความสามารถในการตรวจสอบได้ และด้านระยะเวลา โดยหน่วยงานมีมาตรการป้องกัน กำกับดูแล และตรวจสอบความปลอดภัย รวมถึงการซักซ้อมและพัฒนาทักษะด้านการรักษาความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินงาน ทำให้การมอบหมายงานสามารถตรวจสอบ ติดตาม และรายงานผลได้ตามขั้นตอน มีความถูกต้อง ทันเวลา และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัตธิมา กรุงเตน (2564) ผลการศึกษา พบว่า การจัดการความเสี่ยงและการประเมินความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพและทันต่อเหตุการณ์ จะช่วยให้องค์กรสามารถวางระบบควบคุมภายในได้อย่างเหมาะสม มีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งช่วยลดความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ทำให้ผลการดำเนินงานและมูลค่ากิจการดีขึ้น นอกจากนี้ องค์กรยังสามารถประเมินความเหมาะสมและความเพียงพอของระบบบริหารความเสี่ยง ควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในได้ครอบคลุมทุกกระบวนการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รักชิณา ใจจันทร์ (2562) ผลการศึกษา พบว่า การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงมีบทบาทสำคัญต่อการยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการเงิน การบัญชี และการพัสดุของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย โดยเฉพาะการควบคุมภายในด้านสารสนเทศที่ช่วยให้การจัดเก็บและประมวลผลข้อมูล มีความถูกต้อง ทันสมัย และเชื่อถือได้ ตลอดจนการบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ที่ช่วยให้องค์กรสามารถวางแผนรับมือกับปัจจัยเสี่ยงทั้งในระยะสั้นและระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การจัดการด้านบุคลากร เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานยังมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน เนื่องจากเป็นการสร้างความพร้อมและเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรในการดำเนินการกิจหลักได้อย่างมีคุณภาพ และยังสามารถสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติยา จิตต์อาจหาญ (2566) ผลการศึกษา พบว่า การบริหารความเสี่ยงในด้านการระบุ การประเมิน การจัดการ และการติดตามความเสี่ยงมีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญ

ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การบริหารความเสี่ยงดำเนินงานมีบทบาทสำคัญต่อการลดข้อผิดพลาด และเสริมความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงิน อีกทั้งช่วยคงประสิทธิภาพการดำเนินงานในช่วงวิกฤต

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม จากผลการศึกษา พบว่า แนวทางการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม โดยผู้วิจัย จะแบ่งเป็น 4 แนวทาง ได้แก่ 1) แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบ 2) แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน 3) แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน และ 4) แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้

แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม โดยเฉพาะการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามคู่มือ กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด ช่วยให้เกิดความถูกต้อง โปร่งใส และความน่าเชื่อถือของข้อมูล อีกทั้งยังลดโอกาสการเกิดข้อผิดพลาดที่อาจนำไปสู่ความเสียหายทั้งทางกฎหมายและภาพลักษณ์ขององค์กร การมีแนวทางปฏิบัติงานที่ชัดเจนในรูปแบบของคู่มือหรือข้อกำหนดต่าง ๆ ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีสามารถยึดถือเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานร่วมกัน นอกจากนี้ การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ล้วนมีส่วนช่วยในการป้องกันความผิดพลาด เสริมสร้างวินัย และเพิ่มความมั่นใจในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรธิดา สีคำ (2560) ผลการศึกษา พบว่า การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและการปฏิบัติตามกฎระเบียบเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเฉพาะกระบวนการตรวจสอบภายในที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำกับให้การดำเนินงาน สอดคล้องกับกฎระเบียบและช่วยสะท้อนความโปร่งใสขององค์กร และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพร ดวงเกตุ (2562) ซึ่งศึกษาการบริหารงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 และพบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและการปฏิบัติตามระเบียบ มีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการใช้งบประมาณ โดยเฉพาะการเบิกจ่ายเงินที่มีกระบวนการตรวจสอบเอกสารที่รัดกุม มีระบบควบคุมภายในที่ดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ ช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริตและความผิดพลาด

การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความมั่นคงปลอดภัย และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงาน โดยเฉพาะมาตรการป้องกันและควบคุมความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับอาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ

เอกสารทางบัญชี เช่น การติดตั้งระบบเตือนภัย การบำรุงรักษาอุปกรณ์ และการจัดทำแผนรองรับเหตุฉุกเฉิน ล้วนมีส่วนช่วยลดความเสี่ยงจากเหตุการณ์ไม่คาดคิด เช่น ไฟไหม้ ภัยพิบัติ หรือการบุกรุก และสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน นอกจากนี้ การจัดพื้นที่จัดเก็บเอกสารที่มีการควบคุม การเข้าถึงอย่างเป็นระบบ และการกำหนดสิทธิ์เฉพาะสำหรับบุคลากรภายใน ช่วยป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดจากการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งอาจนำไปสู่การแก้ไขเอกสารโดยมิชอบ หรือการทุจริตทางการเงิน ทั้งนี้ การควบคุมภายในลักษณะดังกล่าวยังสะท้อนความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้จากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รักชิมา ใจจันทร์ (2562) ผลการศึกษา พบว่า การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง มีบทบาทสำคัญต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการเงิน การบัญชี และการพัสดุ โดยเฉพาะด้านสารสนเทศ ที่ช่วยให้การจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลมีความถูกต้อง ทันสมัย และเชื่อถือได้ พร้อมทั้งเน้นการวางแผนเชิงกลยุทธ์เพื่อรับมือกับความเสี่ยงในทุกกระดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัตติมา กรงเต็น (2564) ผลการศึกษา พบว่า การจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อเหตุการณ์ ช่วยให้องค์กรสามารถออกแบบระบบควบคุมภายในที่เหมาะสม มีการประเมิน และตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถลดความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และส่งผลดีต่อผลการดำเนินงานโดยรวมขององค์กร

การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินมีบทบาทสำคัญต่อความโปร่งใสและประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณของหน่วยงาน แนวทางสำคัญ ได้แก่ การจัดให้มีระบบควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ และสอดส่องดูแลการดำเนินงานทางการเงินอย่างรอบด้าน เพื่อป้องกันการทุจริต การเบิกจ่ายผิดระเบียบ หรือการใช้จ่ายผิดวัตถุประสงค์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้หากขาดการกำกับดูแลที่รัดกุม การขาดความรู้เฉพาะทางของผู้บังคับบัญชาด้านการเงิน อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งอาจเปิดช่องให้เกิดการปกปิดข้อมูล ความผิดพลาด หรือแม้กระทั่งการทุจริตโดยไม่ตั้งใจ ดังนั้นการมีระบบบริหารความเสี่ยงทางการเงินที่ชัดเจน และมีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นปัจจัยที่ช่วยยกระดับความรับผิดชอบและสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการใช้งบประมาณ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรวัฒน์ ธีรรัตน์โกคิน (2564) ผลการศึกษา พบว่า ความสามารถในการประเมินความเสี่ยงทางการเงิน และการมีระบบสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันเวลา และโปร่งใส ส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินงานด้านการเงิน อีกทั้งยังสนับสนุนการกำกับดูแลกิจการที่ดี และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพร ดวงเกตุ (2562) ผลการศึกษา พบว่า การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งบประมาณ โดยเฉพาะในขั้นตอนการเบิกจ่าย ที่มีการควบคุมภายในอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้

กระบวนการใช้งบประมาณมีความโปร่งใส ลดความเสี่ยงการทุจริต และช่วยเสริมสร้างวินัยในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนด

การบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญต่อความถูกต้องและความปลอดภัยของข้อมูลทางการเงิน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของการรายงานและการบริหารจัดการงบประมาณของหน่วยงาน แนวทางสำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านเทคโนโลยีให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน การมอบหมายความรับผิดชอบอย่างชัดเจนในการใช้งานระบบ รวมถึงการกำหนดมาตรการป้องกันความผิดพลาดจากการบันทึกข้อมูลผิด ซึ่งอาจนำไปสู่การตัดสินใจที่คลาดเคลื่อนในระดับองค์กร การเตรียมความพร้อมของบุคลากรให้สามารถปรับตัวรองรับเทคโนโลยีใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้หน่วยงานมีความยืดหยุ่นในการดำเนินงาน ลดความเสี่ยงจากความล่าช้าทางเทคโนโลยี การกำหนดแนวทางในการจัดการข้อมูลผิดพลาด การตรวจสอบข้อมูลก่อนบันทึกเข้าสู่ระบบ และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ให้ความสำคัญกับความถูกต้องของข้อมูล ล้วนเป็นปัจจัยที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและความเชื่อถือของระบบสารสนเทศในองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ รักชิณา ใจจันทร์ (2562) ผลการศึกษา พบว่าการบริหารความเสี่ยงในระดับองค์กร โดยเฉพาะด้านสภาพคล่องและชื่อเสียง มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อความมั่นคงและความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีเสถียรภาพและข้อมูลที่ต้องการ ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนเป้าหมาย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Westerman (2006) การศึกษา พบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไม่เพียงเกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีเท่านั้น แต่ยังรวมถึงโครงสร้างพื้นฐาน ข้อมูลบุคลากร พันธมิตร และนโยบายองค์กร หากไม่มีการวางแผนและควบคุมที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบ ความถูกต้องของข้อมูล และการตัดสินใจในระดับกลยุทธ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการนำไปใช้ดังนี้

1. ประโยชน์เชิงวิชาการ การศึกษาปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานและด้านการเงินมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นกรณีศึกษาเพื่อการเรียนรู้ วิเคราะห์ และเปรียบเทียบในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการภาครัฐ การจัดการ

ความเสี่ยง และการบัญชีภาครัฐ รวมทั้งเป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัยและองค์ความรู้ในบริบทของหน่วยงานภาครัฐประเภทอื่นได้อย่างเหมาะสม

2. ประโยชน์ทางสังคม การศึกษาปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม สามารถช่วยยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ ทำให้การให้บริการมีคุณภาพ ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสนับสนุนความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการตรวจสอบได้ในกระบวนการปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ และความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับประชาชนอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การศึกษามีความครอบคลุมและลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น งานวิจัยในอนาคตควรพิจารณาขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมถึงผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งอื่น ๆ ภายในหน่วยงาน เช่น เจ้าหน้าที่สำนักงานศาลยุติธรรม หรือนิติกร ซึ่งมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการภายในองค์กรในหลากหลายมิติ อีกทั้งควรพิจารณาการศึกษาในลักษณะเฉพาะเจาะจงกลุ่มตัวอย่างรายศาล เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำไปกำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมและเฉพาะเจาะจงต่อแต่ละหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. งานวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก แต่อย่างไรก็ดี การศึกษาครั้งต่อไปควรพิจารณาใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยเฉพาะการวิจัยเชิงคุณภาพ อาทิ การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ที่มีบทบาทสำคัญในด้านการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สะท้อนมุมมอง แนวปฏิบัติ ปัญหา อุปสรรค รวมถึงแนวทางแก้ไขที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ และเพิ่มความสมบูรณ์ให้กับองค์ความรู้ในด้านนี้

3. สำหรับการศึกษาวิจัยในอนาคต ควรพิจารณาปัจจัยภายนอกที่อาจมีอิทธิพลต่อการบริหารความเสี่ยงในหน่วยงานภาครัฐ เช่น การเปลี่ยนแปลงนโยบายของภาครัฐ สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี และพลวัตทางสังคม ซึ่งอาจเป็นปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อโดยตรงหรือโดยอ้อมต่อประสิทธิภาพด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงาน การพิจารณาปัจจัยเหล่านี้จะช่วยให้งานวิจัยมีความครอบคลุมรอบด้านและสามารถนำผลลัพธ์ไปใช้ในการกำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

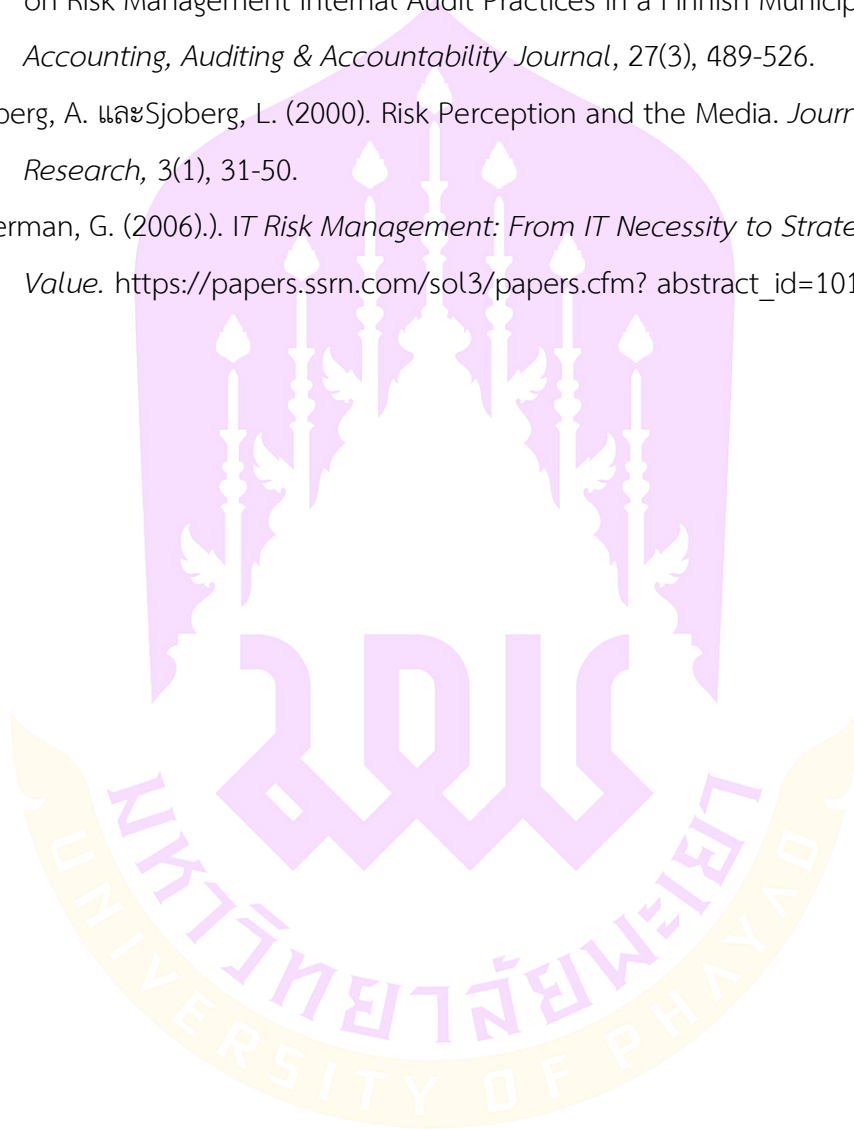
บรรณานุกรม

- กรมบัญชีกลาง. (2564). *คู่มือการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานราชการ*. <https://www.cgd.go.th>
- กรมบัญชีกลาง. (2566). *คู่มือการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานราชการ*. <https://www.cgd.go.th>
- กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง. (2562). *มาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ*. <https://www.cgd.go.th>
- กองทุนการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. (2566). *คู่มือการบริหารความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (ฉบับทบทวน)*. <https://www.amlo.go.th>
- กองทุนยุติธรรม. (2564). *แนวทางการบริหารความเสี่ยงของกองทุนยุติธรรม*. <https://jfo.moj.go.th>
- กัลยา วานิชย์บัญชา และจิตา วานิชย์บัญชา. (2561). *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- กิตติยา จิตต์อาจหาญ. (2566). การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร ในสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19. *วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 6(1), 226-238.
- คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน. (2564). *แนวทางการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานภาครัฐ*. <https://www.audit.go.th>
- จิราพร ชุมบางหมิง. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร บริษัท สยามธุรกิจ จำกัด*. [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].
ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- ฉัตรลลิตา ทองนาค. (2566). *การตรวจสอบภายในและการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีในหน่วยงานสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม*. <https://drive.google.com/file/d/1qC6-yBfNMFSGIG7klmA8-BGTvVqdK3xc/view>
- ชัยวุฒิ เทโพธิ์ และพงษ์เสถียร เหลืองอลงกต. (2563). *แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 11(1), 135-150.
- ทัศนัย ชัดตียวงษ์, ละเมียด ควรประสงค์ และทิพวรรณ นียมวงศ์. (2562). ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงินที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและศักยภาพของธุรกิจ SMEs ในเขตเศรษฐกิจการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารวิจัยรำไพพรรณี*, 13(3), 130-139.

- ธีรวัฒน์ ธวัชรัตน์โกคิน. (2564). ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินของธุรกิจยานยนต์. *วารสารวิชาการนอร์ทเทิร์น*, 8(4), 12-26.
- นิรมล จำนงศรี. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของงานการเงินและบัญชี คณะสาธารณสุขศาสตร์. *วารสารวิชาการสาธารณสุขชุมชนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ*, 5(4), 112-120.
- เนตรนภา เกียรติธำรงกิจ และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินิทธิ์. (2566). ระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการเงินและบัญชีในหน่วยงานสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม. *วารสารบริหารธุรกิจและศิลปะศาสตร์ ราชมงคอลล้านนา*, 11(2), 93-110.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรธิดา สีคำ. (2560). อิทธิพลของกระบวนการตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- ภัทร์พิชชา วรพิมพ์รัตน์ และสุภัทธรชกร ทวีจันทร์. (2560). ผลกระทบของความเครียดที่มีต่อการเรียนรู้ในการปฏิบัติงานทางการเงินของเจ้าหน้าที่บัญชีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย. *วารสารราชธานีนวัตกรรมทางสังคมศาสตร์*, 1(2), 21-34.
- มัตธิมา กรงเต็น. (2564). *การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ผลการดำเนินงาน และมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. <https://dspace.spu.ac.th/server/api/core/bitstreams/03302a19-81f4-4961-b7a5-3701d683d144/content>
- รักษิณา ใจจันทร์. (2562). *ผลกระทบของการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงต่อการปฏิบัติงานด้านการเงิน บัญชี และพัสดุของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- ลักษณะพิมล ทินกร. (2563). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงและคุณภาพการให้บริการของสถานศึกษาภาครัฐในกรุงเทพมหานคร*. <https://dspace.spu.ac.th/handle/123456789/8119>
- สมใจ ลักษณะ. (2549). *การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน*. กรุงเทพฯ: เพิ่มทรัพย์การพิมพ์.
- สมพิศ แสงแก้ว. (2563). *ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีศาลในสังกัดสำนักศาลยุติธรรมประจำภาค 1*. https://drive.google.com/file/d/1XdGenpQEA2J10dOo_CZ5_Qq0VPrwRXPL/view

- สำนักงานศาลยุติธรรม. (2567). *แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงสำนักงานศาลยุติธรรม*
คู่มือการรายงานผล. <https://oppb.coj.go.th/th/content/category/articles/id/8/cid/13996>
- สำนักงานอัยการสูงสุด. (2564). *คู่มือการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานอัยการสูงสุด*.
<https://www.ago.go.th>
- สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม. (2567). *โครงสร้างสำนักงานศาลยุติธรรม*.
<https://ojoc.coj.go.th/th/content/category/index/id/7339>
- สิริวดี ชูเชิด. (2565). การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ. *วารสาร*
วไลยอลงกรณ์ปริทัศน์, 12(1), 223-238.
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2562). *สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัครเดช ไม้จันทร์. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่ม
อุตสาหกรรมติดตั้งเครื่องจักรสายการผลิตในจังหวัดสงขลา. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 5(1),
95-122.
- อัมพร ดวงเกตุ. (2562). ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1. *กรณีศึกษา:
ในเขตอำเภอเมืองสุรินทร์*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
อีสาน]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission. (2017). *Enterprise
Risk Management Integrating with Strategy and Performance*.
<https://www.coso.org/enterprise-risk-management>
- Fraser, J., Simkins, B. และ Narvaez, K. (2022). *Enterprise Risk Management: Today's
Leading Research and Best Practices for Tomorrow's Executives*. New Jersey:
John Wiley & Sons.
- Hood, C. (2021). The Origins of New Public Management: Old School Values in Public
Sector Reform. *Public Administration Review*, 81(4), 593-602.
- Kline, R. B. (2011). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling* (3rd ed.).
New York: Guilford.
- Mahadeen, B., Al-Dmour, R. H., Obeidat, B. Y. และ Tarhin, A. (2016). Examining the
Effect of the Organization's Internal Control System on Organizational
Effectiveness: A Jordanian Empirical Study. *International Journal of Business
Administration*, 7(6), 22-41.

- Tangsgaard, E. R. (2022). Risk Management in Public Service Delivery: Multi Dimensional Scale Development and Validation. *International Public Management Journal*, 25(7), 1005-1026.
- Vinnari, E. และ Skaerbaek, P. (2014). The Uncertainties of Risk Management: a Field Study on Risk Management Internal Audit Practices in a Finnish Municipality. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 27(3), 489-526.
- Wahlberg, A. และ Sjoberg, L. (2000). Risk Perception and the Media. *Journal of Risk Research*, 3(1), 31-50.
- Westerman, G. (2006). *IT Risk Management: From IT Necessity to Strategic Business Value*. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1010226

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 16 แสดงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษา	เรื่องที่ศึกษา	วัตถุประสงค์/ทฤษฎีที่ใช้	เครื่องมือที่ใช้	ตัวแปร	ผลการศึกษา
กิตติยา จิตต์อาจหาญ (2566)	การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร	เพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานครในสถานการณ์แพร่ระบาด	แบบสอบถาม	การบริหารความเสี่ยง • คุณภาพรายงานทางการเงิน	ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินด้านการประเมินความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง และการติดตามประเมินผลและรายงาน ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญ ความเสี่ยงของการขาดแคลนเงินทุน การได้มาและใช้ไปของเงินสด เงินทุนหมุนเวียน แหล่งของเงินทุนที่กู้ยืม เงินระยะสั้นรวมทั้งแหล่งเงินทุนอื่น ๆ การบริหารเงินกู้ระยะสั้นและเงินทุนอื่นที่ใช้ในการลงทุน ความเสี่ยงอื่นที่ใช้ในการดำเนินงาน
ทัศน์ัย ชัตติยวงษ์ และคณะ (2562)	ประสิทธิภาพและศักยภาพทางการเงินที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและศักยภาพของธุรกิจ SMEs ในเขตเศรษฐกิจการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	เพื่อวิเคราะห์และประเมินแนวทางการจัดการความเสี่ยงสภาพคล่องทางการเงินที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและศักยภาพของธุรกิจ SMEs ในเขตเศรษฐกิจการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	แบบสอบถาม	• ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง • ผลกระทบต่อการพัฒนา	สภาพคล่องและ ผลการดำเนินงานด้านสภาพคล่องส่งผลกระทบต่อปานกลางต่อการปฏิบัติงาน

ตาราง 16 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	เรื่องที่ศึกษา	วัตถุประสงค์/ทฤษฎีที่ใช้	เครื่องมือที่ใช้	ตัวแปร	ผลการศึกษา
ธีรวัฒน์ ธีวรัตน์โกติน (2564)	ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในทางด้านการดำเนินงานทางการเงินต่อการดำเนินงานในธุรกิจยานยนต์	ผลการศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินในธุรกิจยานยนต์	แบบสอบถาม	● การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงิน	การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม และการบริหารความเสี่ยงด้านข้อมูล ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงาน
พรธิดา สีคำ (2560)	อิทธิพลของกระบวนการตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทมหาชนในประเทศไทย	เพื่อศึกษากระบวนการตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทมหาชนในประเทศไทย	แบบสอบถาม	● กระบวนการตรวจสอบภายใน	กระบวนการตรวจสอบภายใน และ การบริหารความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะในด้านที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนปฏิบัติการ จัดทำรายงานประสิทธิภาพการตรวจสอบ
มัตธิมา กรงตัน (2564)	การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในที่มีต่อความเสียหายด้านสภาพคล่องผลการดำเนินงาน และมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	เพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในที่มีต่อความเสียหายด้านสภาพคล่อง ผลการดำเนินงาน และมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	แบบสอบถาม	● การบริหารความเสี่ยง ● การควบคุมภายใน ● การตรวจสอบภายใน	การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน สามารถลดความเสียหายด้านสภาพคล่อง

ตาราง 16 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	เรื่องที่ศึกษา	วัตถุประสงค์/ทฤษฎีที่ใช้	เครื่องมือที่ใช้	ตัวแปร	ผลการศึกษา
รักชีณา ใจจันทร์ (2562)	ผลกระทบของการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงต่อการดำเนินงาน การบัญชี และบัญชีต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย	เพื่อศึกษาผลกระทบของการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	แบบสอบถาม	<ul style="list-style-type: none"> การควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงาน 	<ul style="list-style-type: none"> การควบคุมภายในด้านสารสนเทศ การบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ การจัดการบุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์ในการดำเนินงาน ประสิทธิภาพของการทำงานทางการเงิน การบัญชี และพัสดุ การบริหารความเสี่ยงด้านนโยบายสถานศึกษา บุคลากร การเงิน และการบริหารจัดการ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยง และคุณภาพของการให้บริการของมหาวิทยาลัย การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ
ลักษณพิมล ทินกร (2563)	ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยงและคุณภาพการให้บริการ สถานศึกษาศรีนคร ในกรุงเทพมหานคร	เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อด้านการเงิน บัญชี และพัสดุ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงและคุณภาพการให้บริการ	แบบสอบถาม	<ul style="list-style-type: none"> การบริหารงานจัดการความเสี่ยง ประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยง คุณภาพของการให้บริการ 	<ul style="list-style-type: none"> การบริหารความเสี่ยงด้านนโยบายสถานศึกษา บุคลากร การเงิน และการบริหารจัดการ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยง และคุณภาพของการให้บริการของมหาวิทยาลัย การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ
อัมพร ดวงเกตุ (2562)	ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครเขต 1 นครศึกษา ในเขตอำเภอเมืองสุรินทร์	เพื่อศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อการบริหารคุณภาพการบริหารงบประมาณ	แบบสอบถาม	<ul style="list-style-type: none"> การควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงาน 	<ul style="list-style-type: none"> การควบคุมภายในด้านสารสนเทศ การบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ การจัดการบุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์ในการดำเนินงาน ประสิทธิภาพของการทำงานทางการเงิน การบัญชี และพัสดุ การบริหารความเสี่ยงด้านนโยบายสถานศึกษา บุคลากร การเงิน และการบริหารจัดการ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยง และคุณภาพของการให้บริการของมหาวิทยาลัย การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ

ภาคผนวก ข สั้งเคราะห์ตัวแปรจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 17 แสดงสังเคราะห์ตัวแปรปัจจัยการบริหารความเสี่ยงจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้จัดทำวิจัย (ปี)	การบริหาร ความเสี่ยง	ประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน
มัตธิมา กรงเด็น (2564)	/	
รักษณา ใจจันทร์ (2562)	/	/
พรธิดา สีสำ (2560)	/	/
กิตติยา จิตต์อาจหาญ (2566)	/	/
ธีรวัฒน์ ฐวัลรัตน์โกคิน (2564)	/	/
ลักษณ์พิมล ทินกร (2563)	/	
อัมพร ดวงเกตุ (2562)	/	/
ทัศนัย ชัตติยวงษ์ และคณะ (2562)	/	
	8	5

ภาคผนวก ค หนังสือรับรองการยื่นขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
The Human Research Ethics Committee of University of Phayao on Humanities and Social Sciences
19 หมู่ 2 ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000 เบอร์โทรศัพท์ 05446 6666

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยพะเยา ดำเนินการให้การรับรองโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นมาตรฐานสากลได้แก่ Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline และ International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice หรือ ICH-GCP

- ชื่อโครงการ** : ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม
: Risk Management on Performance efficiency of Finance and Accounting Practitioner at the office of court of justice
- เลขที่โครงการวิจัย** : HREC-UP-HSS 2.2/159/68
- ผู้วิจัยหลัก** : นางสาววิไลพร อติศัยสกุล
- สังกัดหน่วยงาน** : คณะบริหารธุรกิจและนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
- ที่ปรึกษา** : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรุตม์ หมิ่นวงษ์เทพ
- สังกัดหน่วยงาน** : คณะบริหารธุรกิจและนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
- วิธีทบทวน** : แบบเร่งรัด (Expedited)
- รายงานความก้าวหน้า** : ส่งรายงานความก้าวหน้าอย่างน้อย 1 ครั้ง/ปี หรือส่งรายงานฉบับสมบูรณ์หากดำเนินโครงการเสร็จสิ้นก่อน 1 ปี

ลงนาม

(ดร.วิทวัส สัจจาพงศ์)

รองประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วันที่รับรอง : 30 เมษายน 2568

วันหมดอายุ : 30 เมษายน 2569

ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ (ดูด้านหลังของเอกสารรับรองโครงการวิจัย)

ภาคผนวก ง แบบสอบถามการวิจัย

ชุดที่.....

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS) หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจและนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา โดยวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ คือ

ส่วนที่ 1 คำถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

ผู้ทำวิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ได้โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริงที่ได้ปฏิบัติ ซึ่งคำตอบของท่านผู้ทำวิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ และใช้สำหรับเป็นข้อมูลเพื่อสรุปผลการวิจัยในลักษณะภาพรวม โดยจะไม่มีผลเสียหายต่อกิจการของท่าน ในโอกาสนี้ผู้ทำวิจัยต้องขอขอบคุณทุกท่านอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เป็นอย่างดี และข้อมูลที่ได้รับจากท่านเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัย ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาววิไลพร อติศัยสกุล

นิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

คำนิยาม

- 1) การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดการ ความเสี่ยง ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ได้แก่ ด้านยุทธศาสตร์ ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน และด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความสามารถในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ครบถ้วน ด้านความสามารถตรวจสอบได้ และด้านระยะเวลา
- 3) หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม หมายถึง หน่วยงานราชการที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานศาลยุติธรรม

ส่วนที่ 1 คำถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความตามความจริงของท่าน เพียงข้อเดียว

1. เพศ

- 1) ชาย 2) หญิง
 3) ไม่ระบุเพศ

2. อายุ

- 1) น้อยกว่า 30 ปี 2) 30-40 ปี
 3) 41-50 ปี 4) 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรี
 3) ปริญญาโท 4) ปริญญาเอก

4. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน

- 1) เจ้าพนักงานศาลยุติธรรม 2) เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี
 3) นักวิชาการการเงินและบัญชี 4) อื่น ๆ (ระบุ).....

5. ระดับตำแหน่งงาน

- 1) ปฏิบัติงาน 2) ชำนาญงาน
 3) ปฏิบัติการ 4) ชำนาญการ
 5) ชำนาญการพิเศษ 6) อื่น ๆ (ระบุ).....

6. ประสบการณ์การทำงานด้านการเงิน และบัญชี

- 1) น้อยกว่า 1 ปี 2) 1-5 ปี
 3) 6-10 ปี 4) 11-15 ปี
 5) 16-20 ปี 6) มากกว่า 20 ปี

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว โดยใช้เกณฑ์พิจารณาดังนี้

5 = เห็นด้วยมากที่สุด, 4 = เห็นด้วยมาก, 3 = เห็นด้วยปานกลาง, 2 = เห็นด้วยน้อย,

1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

การบริหารความเสี่ยง	ระดับความเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์					
1.1 หน่วยงานของท่านมีการวางแผน และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี พร้อมทั้งมีการกำกับ ตรวจสอบอย่างเคร่งครัด และมีผู้รับผิดชอบ					
1.2 หน่วยงานของท่านมีการเผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบ					
1.3 หน่วยงานของท่านมีกระบวนการติดตาม กำกับดูแลทุกลำดับชั้นเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้					
1.4 หน่วยงานของท่านการกำหนดมาตรการในกำกับ ตรวจสอบและรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชา					
1.5 หน่วยงานของท่านมีการทบทวนและปรับปรุงแผนปฏิบัติการให้สอดคล้อง เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน					
2. ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ					
2.1 หน่วยงานของท่านมีคู่มือการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบที่ถูกต้อง ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน					
2.2 หน่วยงานของท่านมีคำสั่ง หรือประกาศกรอบระยะเวลา การปฏิบัติงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด					
2.3 หน่วยงานของท่านมีการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานแก่บุคลากร และมีการติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติงานตามคู่มือ					

การบริหารความเสี่ยง	ระดับความเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2.4 หน่วยงานของท่านมีการควบคุม และตรวจสอบการบันทึกบัญชี การรับจ่าย การปฏิบัติงานตามระเบียบและกรอบระยะเวลาที่กำหนด					
2.5 หน่วยงานของท่านมีติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลการปฏิบัติงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด					
3. ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน					
3.1 หน่วยงานของท่านมีมาตรการป้องกัน กำกับดูแล และตรวจสอบ เหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นภายในหน่วยงาน					
3.2 หน่วยงานของท่านมีมาตรการเกี่ยวกับการกำกับดูแลอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ เช่น การติดตั้งสัญญาณเตือนภัย กล้องโทรทัศน์วงจรปิดว่า มีความเหมาะสมและใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ					
3.3 หน่วยงานของท่านมีการกำหนดพื้นที่เพื่อการรักษาความปลอดภัย เช่น การกำหนดพื้นที่ควบคุมและเขตหวงห้าม ได้อย่างเหมาะสม					
3.4 หน่วยงานของท่านจัดให้มีแนวทางการซักซ้อมและเสริมสร้างทักษะด้านการรักษาความปลอดภัย เช่น การซักซ้อมแผนควบคุมภาวะฉุกเฉินและแผนเผชิญเหตุ					
3.5 หน่วยงานของท่านมีมาตรการเพื่อลดหรือแก้ไขปัญหา และอุปสรรคในการให้บริการของเจ้าหน้าที่					
4. ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน					
4.1 หน่วยงานของท่านจัดให้มีการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ในแนวทางการควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณตามหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง					

การบริหารความเสี่ยง	ระดับความเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
4.2 หน่วยงานของท่านมีการตรวจสอบ และจัดทำทะเบียนคุมเงิน งบประมาณ เพื่อควบคุมการเบิกจ่ายให้อยู่ในวงเงินที่ได้รับ ตามประเภทของค่าใช้จ่าย งาน กิจกรรม และโครงการ ที่ได้รับจัดสรร					
4.3 หน่วยงานของท่านมีการตรวจสอบและติดตามการใช้จ่ายเงิน งบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบ แนวทางและหลักเกณฑ์ การเบิกจ่ายเงินงบประมาณอย่างเคร่งครัดและรัดกุม					
4.4 หน่วยงานของท่านจัดให้มีระบบควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ รวมทั้งมีมาตรการสอดส่องดูแล เพื่อป้องกันการทุจริต หรือแจ้งเบาะแสการกระทำการทุจริต					
4.5 หน่วยงานของท่านจัดให้มีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ด้านวินัย จริยธรรมแก่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้ตระหนักถึง ผลกระทบหรือบทลงโทษของการกระทำการทุจริต					
5. ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ					
5.1 หน่วยงานของท่านจัดให้มีการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ให้ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาทักษะด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ					
5.2 หน่วยงานของท่านจัดให้มีการกำหนดมาตรการป้องกันการ การจัดการข้อมูลส่วนบุคคลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อป้องกันการรั่วไหลข้อมูลสำคัญของหน่วยงาน					
5.3 หน่วยงานของท่านจัดให้มีการมอบหมายให้ผู้ปฏิบัติงาน มีหน้าที่กำกับ ดูแล รับผิดชอบในการใช้งานระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ					
5.4 หน่วยงานของท่านจัดให้มีมาตรการป้องกันการเข้านำข้อมูล ที่ผิดพลาดของการปฏิบัติงานในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ					
5.5 หน่วยงานของท่านมีการกำหนดแผนหรือแนวทางในการ ดำเนินงาน หากเกิดกรณีเกิดไฟฟ้าดับกะทันหัน หรือภัยพิบัติ อื่น ๆ เพื่อลดความเสียหายต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ					

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว โดยใช้เกณฑ์พิจารณาดังนี้

5 = เห็นด้วยมากที่สุด, 4 = เห็นด้วยมาก, 3 = เห็นด้วยปานกลาง, 2 = เห็นด้วยน้อย,

1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงาน ด้านการเงินและบัญชี	ระดับความเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ด้านความถูกต้อง ครบถ้วน					
1.1 ท่านปฏิบัติงานโดยยึดหลักความถูกต้อง ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงาน					
1.2 ท่านปฏิบัติตามหลักการบริหารความเสี่ยง ส่งผลให้การดำเนินงานของท่านมีความถูกต้อง แม่นยำ					
1.3 ท่านเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างดี ส่งผลให้การดำเนินงานของท่านมีความถูกต้อง ครบถ้วน					
1.4 ท่านมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพถูกต้องมากยิ่งขึ้น					
1.5 ท่านสามารถให้คำแนะนำ ตอบข้อซักถามหรือให้บริการประชาชนได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน					
2. ด้านความสามารถตรวจสอบได้					
2.1 ท่านจัดทำรายงานการเงิน ผลการใช้จ่ายงบประมาณโดยเน้นความถูกต้อง ครบถ้วน สามารถตรวจสอบข้อมูลได้					
2.2 ท่านปฏิบัติงานตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ รวมถึงหลักการบริหารความเสี่ยง ส่งผลให้รายงานทางการเงินสามารถตรวจสอบเอกสารและหลักฐานการดำเนินงานได้					
2.3 ท่านได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานที่สามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง เชื่อถือได้					
2.4 ท่านมีการตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ					
2.5 ท่านมีการบริหารงบประมาณด้วยความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้					

ภาคผนวก จ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC)

ตาราง 18 แสดงดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC)

ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3			
เพศ 1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
เพศ 2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
เพศ 3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
อายุ 1	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
อายุ 2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
อายุ 3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
อายุ 4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ระดับการศึกษา 1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ระดับการศึกษา 2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ระดับการศึกษา 3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ระดับการศึกษา 4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ตำแหน่งงานในปัจจุบัน 1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ตำแหน่งงานในปัจจุบัน 2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ตำแหน่งงานในปัจจุบัน 3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ตำแหน่งงานในปัจจุบัน 4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ระดับตำแหน่งงาน 1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ระดับตำแหน่งงาน 2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ระดับตำแหน่งงาน 3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ระดับตำแหน่งงาน 4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ระดับตำแหน่งงาน 5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ระดับตำแหน่งงาน 6	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความสอดคล้อง			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3			
ประสบการณ์การทำงาน 1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ประสบการณ์การทำงาน 2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ประสบการณ์การทำงาน 3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ประสบการณ์การทำงาน 4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ประสบการณ์การทำงาน 5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ประสบการณ์การทำงาน 6	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านยุทธศาสตร์ 1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านยุทธศาสตร์ 2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านยุทธศาสตร์ 3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านยุทธศาสตร์ 4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านยุทธศาสตร์ 5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านปฏิบัติตามกฎหมาย 1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านปฏิบัติตามกฎหมาย 2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านปฏิบัติตามกฎหมาย 3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านปฏิบัติตามกฎหมาย 4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านปฏิบัติตามกฎหมาย 5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านการดำเนินงาน 1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านการดำเนินงาน 2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านการดำเนินงาน 3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านการดำเนินงาน 4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านการดำเนินงาน 5	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
ด้านระบบเทคโนโลยี 1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านระบบเทคโนโลยี 2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านระบบเทคโนโลยี 3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านระบบเทคโนโลยี 4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านระบบเทคโนโลยี 5	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อความถาม	ระดับความสอดคล้อง			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3			
ด้านความถูกต้อง ครบถ้วน 1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านความถูกต้อง ครบถ้วน 2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านความถูกต้อง ครบถ้วน 3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านความถูกต้อง ครบถ้วน 4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านความถูกต้อง ครบถ้วน 5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านความสามารถตรวจสอบได้ 1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านความสามารถตรวจสอบได้ 2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านความสามารถตรวจสอบได้ 3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านความสามารถตรวจสอบได้ 4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านความสามารถตรวจสอบได้ 5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านระยะเวลา 1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านระยะเวลา 2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านระยะเวลา 3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านระยะเวลา 4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านระยะเวลา 5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
				รวม	66.333	
				ค่า IOC	0.99005	ใช้ได้

ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการวิจัย

ตาราง 19 แสดงค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha) ของแบบสอบถาม (Try Out) เป็นรายตัวแปร

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha)
ปัจจัยการบริหารความเสี่ยง	
1. ด้านยุทธศาสตร์	0.829
2. ด้านปฏิบัติการกฎหมายและระเบียบ	0.754
3. ด้านการดำเนินงาน	0.735
4. ด้านการเงิน	0.826
5. ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	0.868
ประสิทธิภาพการดำเนินงาน	
1. ด้านความถูกต้อง ครบถ้วน	0.700
2. ด้านความสามารถตรวจสอบได้	0.848
3. ด้านระยะเวลา	0.847
รวมทั้งฉบับ	0.950

ตาราง 20 แสดงค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha) ของแบบสอบถาม จำนวน 166 ฉบับ เป็นรายตัวแปร

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha)
ปัจจัยการบริหารความเสี่ยง	
1. ด้านยุทธศาสตร์	0.936
2. ด้านปฏิบัติการกฎหมายและระเบียบ	0.929
3. ด้านการดำเนินงาน	0.932
4. ด้านการเงิน	0.933
5. ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	0.936
ประสิทธิภาพการดำเนินงาน	
1. ด้านความถูกต้อง ครบถ้วน	0.934
2. ด้านความสามารถตรวจสอบได้	0.942
3. ด้านระยะเวลา	0.936
รวมทั้งฉบับ	0.943

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	วิไลพร อติศัยสกล
วัน เดือน ปี เกิด	23 พฤษภาคม 2524
สถานที่เกิด	จังหวัดพะเยา
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2546 บธ.บ. (การบัญชี), สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, จังหวัดปทุมธานี
ที่อยู่ปัจจุบัน	104 หมู่ 13 ตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
ผลงานตีพิมพ์	วิไลพร อติศัยสกล และธีรุตม์ หมื่นวงศ์เทพ. (2568). ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, 15(2), 70-83.

